

MED NAMI

Duh Assisija in Brezmadežna
XXIII. leto 2012-2013 2

*Kadar se tvoj strah dotakne bolečine drugega,
postane pomilovanje;
kadar se tvoja ljubezen dotakne bolečine drugega,
postane sočutje.*

Stephen Levine

Kazalo

3	Uvod
4	Duhovni pogledi
9	Svetopisemske ikone
11	Luč svete Klare
13	Pogovor
18	Spomin zlatih korakov
19	Brezmadežna
22	Biseri molitve
24	Zvezde za vso večnost
26	Predstavitev knjige
28	Reportaža
35	Otroci med nami
37	O Assisiju
41	Utrip življenja
42	Med minoriti
44	Obvestila

Naslovnica: *Sočutje je kakor rojevanje luči in toplote. Potuje prek src in rok. Njegov plamen je zaradi krhkosti in ranljivosti podoben zakladu v lončenih posodah. Zato je potrebno večkrat zastaviti svoje dlani in hrbet, da ga zavarujemo pred vetrom neobčutljivosti. Ta prihajajoči plamen je Jezus. Človek največkrat ne umre zaradi zunanjih nizkih temperatur, temveč zaradi mraza v človeških srcih.*

MED NAMI

Duh Assisija in Brezmadežna
– nadaljevanje revij DUH ASSISIJA med nami
in BREZMADEŽNA. Izhaja štirikrat letno.

Izdaja: Slov. min. prov. sv. Jožefa, Minoritski trg 1, Ptuj

Uredniški odbor: Janja Ahčin, Mirjam Danilovič, Dorica Emeršič,
p. Andrej Feguš, p. Martin Gašparič, Darka Hlaj,
p. Danilo Holc, p. Milan Kos, prov. minister, p. Tomaž Majcen,
p. Jože Osvald, p. Janez Šamperl, p. Dominik Tikvič

Glavni urednik: p. Danilo Holc

Odgovorni urednik: p. Milan Kos, prov. minister

Tehnični urednik: p. Tomaž Majcen

Fotografije: Ubald Trnkoczy, Jožica Haller, Franc Globokar, Rok Rakun in arhiv

Lektorica: Hedvika Dermol Hvala

Prelom in priprava za tisk: Salve d.o.o. Ljubljana (Patricija Belak)

Tisk: Tiskarna Povše

Naslov uredništva: Trubarjeva 80, 1000 Ljubljana

Elektronska pošta: danilo.holc@rkc.si

Rokopisov, likovnih prispevkov in fotografij ne vračamo.

Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Fotografija na naslovnici: Ubald Trnkoczy

Sočutje se začinja doma

Tema tokratne revije je SOČUTJE. Božič nas vsako leto znova spominja, da je Bog sočuten s človekom, zato prihaja med nas. Božje dete nas uči, da človek za življenje potrebuje malo stvari, a veliko sočutja.

Kje so razlogi, da se danes vedno več ljudi počuti notranje osamljenih? Več jih je. Morda nas je v preteklosti zavrnil človek, ki nam je bil dragocen? Morda nihče ni vzpostavil sočutnega odnosa z nami. Morda mi sami ne znamo izražati vsega, kar doživljamo. Če se počutimo ogrožene od bližnjega, postavimo mejo in zapremo vrata, da nihče ne more vstopiti v kamrico našega srca. Jaz sama sem tista, ki odpiram vrata bližnjemu in Bogu. Nihče ne more vstopiti, če mu ne odprem vrat. Lažje pa jih odprem, ko čutim, da je bližnji sočuten z menoj. Bolnik gotovo bolj zaupa sočutnemu zdravniku; tudi sočuten bolniški duhovnik je za bolnike dobro zdravilo.

P. Karel Gržan pravi: »Duhovnost nam pomaga, da zmoremo zlesti iz svojih skrivališč. Duhovnost je tista, ki omogoča svobodo odnosa in nas varuje pred posesivnostjo odnosa. Človek nas hote ali nehote prizadene, zato je nujno živeti tudi odnos z Bogom.«

Ustvarjeni smo za odnose. Za vzpostavljanje sočutnega odnosa je pomembno ovrednotenje samega sebe. Da smo lahko sočutni, moramo najprej spoštovati sami sebe. Kaj je tisto, kar nam daje oporo?

Mnogi svetniki, med njimi tudi mati Terezija, so se počutili osamljeno in zapuščeno celo od Boga. Tudi ko se je Bog materi Tereziji skril, ni nikoli prenehala moliti in častiti Najsvetejšega. Adoracija pred Najsvetejšim je bila njena največja opora. Ob blagoslovitvi samostana sester klaris v Turnišču je kardinal Franc Rode rekel: »Adoracija utrjuje naše osebno jedro, človeka dela jasnega, premočrnega in trdnega, v njegovo srce se naseli mir in v življenje red.«

Sv. Frančišek je bil Bogu blizu, zato je lahko bil sočuten do gobavca in sbratov. Tudi za božič se Bog sklanja k teminam našega življenja s sočutjem, z malo besedami in z veliko bližine, da bi tudi mi zmogli prižigati lučke v očeh naših sester in bratov. Močno me nagovarjajo besede p. Pavla Jakopa, ki pravi: »Z lučjo srca pričuješ za Božjo Luč in ko je še trda tema, že lahko naznaniš njen prihod.« Kje se začinja sočutje? Doma! Mati Terezija nas spodbuja: »Naredite iz vašega doma in vaše družine drugi Nazaret, kjer vladajo ljubezen, mir in edinstvo.

Janja Ahčin

Odprte oči duše

P. Danilo Holc

Pripoved življenja, ki nas uči. Bil je upokojen, uspešen poslovec. V službenih letih je vedno delal velike in pomembne stvari. Žena ga je pri tem podpirala. Čeprav je pridno skrbel za materialne potrebe družine, zanj nikoli ni imel posebnega časa. Otroci so že zdavnaj odrasli in odšli od doma. Zgodilo pa se je, da je žena hudo zbolela. Ker je bila priklenjena na posteljo, je moral zanj nenehno skrbeti in jo umivati. Čez nekaj časa je ob tej izkušnji dejal: »Postal sem bolj človeški!«

Prej verjetno nikoli ni tako globoko srečal svoje žene v njeni resničnosti kot sedaj, čeprav sta se ljubila vse življenje. Bolezen je ponudila priložnost za to. Spremenil se je in zgradil samega sebe. Aktiviral je predvsem oko duše in sočutno srce, kar ga je pripeljalo do globljega doživetja človeškega življenja ter novih in kakovostnejših odtenkov sreče.

Primer nam sporoča tudi to, da je mogoče biti z nekom vse življenje v sožitju, z njim spočeti otroke, a se z njim ne resnično srečati ali ga spoznati ... Svetopisemski izraz za spočetje je »spoznati drugega«. Nakazuje smer, v kako živo čutečo in do konca resnično območje Bog umešča skrivnost čudeža življenja.

Človeška nemoč, obenem pa veličina in dostojanstvo kličejo po sočutju. Krščansko sočutje je mnogo več od tega, da onemoglega človeka strpamo v dom za ostarele, čeprav uslugo pošteno plačamo. Izzivalna je misel: »Če nimaš starega človeka, pojdi in si ga kupi, da ga boš

imel!« Kolikokrat slišimo, kako otrok s posebnimi potrebami še bolj poveže družino, jo ustvarja in utrjuje, čeprav je težko.

Kdaj v zgodovini je človeškost prav vidno padla pri izpitu? Takrat ko je Hitler s svojim evgeničnim evtanazijskim načrtom – torej izločitvijo dela človeštva – hotel ustvariti »nadčloveka«. Močno, zdravo in najlepšo raso brez napak. Obenem pa tudi človeka, ki je vreden samo toliko, kolikor je koristen ... To je vodilo v totalitarizme vseh vrst s krematorijskimi pečmi – v katastrofo človeštva. In ob tem se ponuja vpraša-

nje: »Ali je res v Božjem načrtu zastavljen kot najvišji cilj popolni človek v smislu telesne lepote, zdravja in učinkovitosti?«

Sočutje je več kot čustvo, saj dela človeka zares človeka. Začutiti človeka je več kot ustaviti se zgolj pri pomilovanju nemočnega. (So)čutiti pomeni iziti iz sebe. Imeti odprte oči duše in premakniti svoje srce. S svojo dušo se dotakniti duše drugega, zapustiti svoj svet in vstopiti v trpeči, boleči, upajoči svet drugega.

Živimo v času, ko mediji agresivno vzgajajo za totalitarizem moči in denarja, ki daje človeku občutek moči, pomembnosti in nadrejenosti ter postavlja druge v odvisnost. Vrednotijo se čast moči, denarja in človeške slave. Bistva ni mogoče najti več v človeku samem, temveč v stvareh izven njega. Na odru našega majhnega planeta je pod žarometi izpostavljen svet uspešnih, svet kariéristov, svet zmagovalcev, herojev, zdravih, lepih, idealiziranih, pa tudi iluzornih junakov ... Ustvarja se svet tekmovalnosti, odnosov moči, katerih posledica je graditev zidov ločevanja, distance. To ubija človeško sočutje, ki zahteva postati prijatelj z nekom, ki je nemočen, strt, uničen, na tleh ... Z nekom, ki ga nažira in uničuje bolezen.

Za bližino, za stik z bližnjim se je potrebno odpovedati moči in postati ranljiv, šibek. Priznanje krhkosti in ranljivosti je pogoj za sočutje, srečanje. Skrivanje in lažno prikrievanje nemoči pa pomeni zgolj puder na globoko rano človeške minljivosti. Svet umetne in kičaste plasti-

ke slavnih vodi v iluzijo in izolacijo. Ubija lepoto živega, naravnega, ki je sicer zaznamovano s krhkostjo, minljivostjo, razpadanjem in smrtjo, vendar pa obenem nosi v sebi biser večnega in edino resničnega. Sočutje zato pomeni vstopiti v odnos medsebojne ranljivosti ter pomoči, da lahko drugi »vstane« ...

Sveti Frančišek je pod Assisijem večkrat srečal kakšnega smrdečega gobavca, ki se mu je morda tudi zasmilili. A šele, ko je razjahal konja, se spustil do njega, ga objel, ga je resnično srečal. To je bila zanj zmaga. Praznik, ki se je nadaljeval tudi v Grecciu. S kontemplacijo ob božičnem dogodku je doumel, kako se je neskončno velik, vsemogočni in kraljevski Gospod ponižal, odpovedal svoji volji ter postal majhen, nemočen, nezavarovan pred vladarji tega sveta. Skratka, ranljiv. Zato, da bi se lahko srečal s človekom. S slepim beračem, z v duši strto in ljubezni žejno Samarijanko, z gobavcem, s hromim ... Zato je prišel med nas v trdoto jasli in izpostavljenost betlehemske

votline. Edini Bog v zgodovini, ki je želel biti blizu ljudem in ne nekje daleč. Ne kot neosebni, absolutni, mogočni, skrivnostno nevidni, filozofski in omenjen samo v svetih knjigah, morda tudi maščevalni ... V betlehemskega Detetu sta se zrcalila vidna Božja ljubezen in sočutje.

Frančišek v Greccio ni šel niti postavljati prvih jaslic niti narediti in izumiti živih. Ta scenska fantastika je za oči vsako leto lahko ponovljiva. On pa je hotel nekaj težje ponovljivega. Obhajati, zreti in prodreti v skrivnost, zakaj je neskončno bogati postal Ubog, Človek, zakaj je sprejel umrljivost, zakaj se je v ponižnosti odpovedal svoji volji, svoji moči in se dal ujeti celo v kruh – evharistijo – in ostaja med nami ... Kaj je Očetova volja in kaj je resnična Moč. Tega oči ne zaznajo. Zazna lahko le nemočno, sočutno in živo srce. Frančišek je poskušal dojeti in doživeti nekaj enkratnega in težje ponovljivega. In to želi tudi nam. Približati se Otroku – **s sočutnim srcem** otroka. Z dušo otroka se dotakniti »duše« Boga.

Bratsko življenje v ljubezni in sočutju

P. Dominik Tikvič

Nobena človeška skupnost ne more živeti v medsebojnem razumevanju, če se vsak član ne počuti celostno sprejetega in če posameznik ne sprejme ostalih članov in same skupine z njenimi ideali in nalogami. To še toliko bolj velja za krščansko skupnost, kakor pravi apostol Pavel: »Sprejemajte drug drugega, kakor je tudi Kristus sprejel vas, v Božjo slavo« (Rim 15,7).

Skupnost, ki temelji na izključevanju in izbiranju samo določenih članov z izbranim značajem, temperamentom, okusom, izobrazbo ... ne more biti evangelijska skupnost. Takšna skupnost ne more dolgo obstajati, kajti manjka ji temeljna razsežnost, ki je v tem, da sprejme drugega takšnega, kot je. Seveda to vključuje prizadevanje vsakega člana za očiščevanje vsakršnih egoističnih želja in nagnjenj k pregreham.

Sveti Frančišek in sveta Klara sta nam pokazala skrivnost; sprejeti vsakega brata, vsako sestro kot dar Boga (FOP 14, KIOp 25). Zlato pravilo za medčloveške odnose sta našla v evangeliju: »Vse, kar hočete, da bi ljudje storili vam, tudi vi storite njim« (Mt 7,12). V pismu nekemu ministru je lepo razvidna Frančiškova skrb za usmiljenje in sočutje do nepokornih in grešnih bratov, ki jo morajo imeti njihovi predstojniki: »Po tem hočem spoznati, da ljubiš Gospoda in mene, njegovega in tvojega služabnika, če boš delal tako: da bi ne bilo nikoli nobenega brata na svetu, ki bi se pregrešil, koliko bi se največ pregrešiti mogel, pa bi potem, ko bi se ozrl v tvoje oči in iskal v njih usmiljenje, odšel, ne da bi se ga ti usmilil: in tudi če ne bi iskal usmiljenja, ga ti vprašaj, če želi usmiljenje. In če bi pozneje tisočkrat grešil pred tvojimi očmi, ga ljubi bolj ko mene, in sicer zato, da ga pritegneš h Gospodu. In vedno imej do takih usmiljenje«

(FpMi 9–11). Biti z grešniki usmiljen ima samo en cilj, da ga privedeš k Bogu in ne v strinjanju z njegovimi napakami in grehi. V osebi, s katero si v tesnem odnosu, slej kot prej odkriješ pomanjkljivosti in slabosti. Tudi Frančišek jih je pri svojih bratih. Skupnost prvih bratov, združena v Jezusu in spodbujena s Frančiškovim zgledom, je bila prava mešanica različnih kontrastov; zraven Bernarda je bil Egidij; ob Silvestru je bil Ginepro; ob Maseju je bil Rufin ... Kljub tej različnosti je Frančišek vedno iskal način, kako živeti z brati v sožitju in veselju. Zato je izbral posebno taktiko – pri vsakem bratu je iskal njegovo najboljšo lastnost, jih potem medsebojno povezal in tako ustvaril podobo popolnega brata.

»Blaženi oče Frančišek, ki se je na neki način poistovetil s svetimi brati iz goreče ljubezni in iskrene vneme do njihove popolnosti, je pri sebi pogosto razmišljal o lastnostih in vrlinah, s katerimi naj bi bil obdan dober manjši brat.

Rekel je, da bi bil dober manjši brati tisti, ki bi pri sebi združil življenje in držo sledečih svetih bratov: vero brata Bernarda, ki jo je imel na popoln način skupaj z ljubeznijo do uboštvaja; preprostost in čistost brata Leona, ki je resnično žarek od presvete čistosti; prijaznost brata Angela, prvega viteza, ki je vstopil v red in bil okrašen z vso prijaznostjo in dobrotljivostjo; privlačen videz in zdravo pamet brata Maseja skupaj z njegovim lepim in pobožnim govorjenjem; misel brata Egidija, ki se je v popolnosti dvigala v kontemplacijo; krepkostno molitev brata Rufina, ki je nenehno molil in katerega duh je bil tudi v spanju in drugih prilikah združen z Gospodom; potrpežljivost brata Ginepra, ki je dosegel stanje popolne potrpežljivosti s pomočjo popolne zavesti lastne majhnosti, ki jo je imel vedno pred očmi, in goreče želje posnemanja Kristusa po poti križa; fizično in duhovno moč brata Janeza iz Lodija, ki je v tistem času vse ljudi prekašal v krepkosti; darovanjsko ljubezen brata Ruggera, čigar celotno življenje in drža sta gorela iz ljubezni; sveti nemir brata Lucida, ki je bil vedno pazljiv na to, da ni hotel bivati na enem kraju dlje od meseca dni, temveč ko se je nanj navezal, se je hitro odmaknil z besedami: 'Stalnega bivališča nimamo tu spodaj, ampak v nebesih'« (Spec 85).

Če hočemo biti z brati in sestrami sočutni, jih moramo dojemati celostno, kar pomeni poznati moramo njihove lastnosti, predvsem pa njihove stiske in težave. Frančišek je bil pozoren do vsakega človeka. V svoji mladosti je bil rad s prijatelji, se z njimi družil in zabaval. Vendar so ga začeli gobavci in ubogi, ki jih je srečeval v mestu, vse bolj vznemirjati in ni mogel hoditi brezčutno mimo njih. Ko je nekega berača odpodil iz očetove prodajalne, je čez nekaj časa stekel za njim in mu dal miloščino. Da bi občutil stisko in bedo revežev, je v Rimu zamenjal obleko in se poistovetil z berači. Ker ga je vse bolj napolnjevala Božja ljubezen, je v vsakem človeku kot v vsem stvarstvu začel odkrivati Božje obličje, zato je postajal vse bolj pozoren do resničnih potreb zapostavljenih in najbolj ubogih. S temi ubogimi berači in odrinjenimi gobavci ni hotel nihče deliti svojega življenja. Njegovo srce pa je vse bolj žarelo od Božje ljubezni, od Ljubezni, ki nikogar ne izključuje, zato se je Frančišek odločil poistovetiti z najbolj ubogimi

med ubogimi, se z njimi združiti, zapustiti bogato očetovo hišo in postati glasnik svobodne ljubezni Boga. Božjo ljubezen je začel živeti in ne le o njej govoriti in se navduševati. Konkretno je delal, jedel, stradal, spal, zmrzoval, beračil ... s svojimi novimi brati in sestrami. Tako je sčasoma izkusil resničnost beraškega življenja, a istočasno mu je ostalo izkustvo bogatega življenja, ki mu ni prineslo ne svobode in ne ljubezni. Sedaj je poznal skrb, stiske, težave obojih, zato ni nikogar obsojal in izključeval iz svojega bratstva in je lahko vsakega sprejel kot dar Boga. Da bi se bratje medsebojno poznali, jim je v Vodilu naročal: *Kjerkoli bratje so in pridejo skupaj, naj bodo domači med seboj. Brez strahu naj drug drugemu razodevajo svoje potrebe* (FPVod VI,7–8). Zavedati se potrebe sočloveka je startno mesto na poti sočutja med brati. Skrb za potrebe bratov razodeva veliko dogodkov iz Frančiškovega življenja. Ko je neko noč med postom eden od bratov izčrpan od lakote začel na glas tožiti, da umira in je s tem zbudil ostale brate, je Frančišek takoj vstal, pripravil mizo in zapovedal vsem bratom, da morajo jesti, da se ne bi ta sramoval (2Cel 22). Drugi dogodek razodeva, kako je bolan brat izrazil željo, da bi jedel grozdje. Frančišek ga je brez pomišljanja pospremil do vinograda, se usedel pod trst in skupaj z njim jedel grozdje (2Cel 176).

Kakor je bil razumevajoč do potreb svojih bratov, tako ni nikoli izgubil sočutja za potrebe bližnjih, ki so prihajali k njemu. *»Medtem ko je Frančišek bival pri cerkvi svete Marije Angelske, je na ta kraj prišla starejša in uboga žena, ki je imela dva sinova v redu manjših bratov. Blaženega Frančiška je prosila za miloščino: uboga žena ni imela tisto leto od česa živeti. Blaženi Frančišek se je obrnil na Pietra iz Katanije, takratnega generalnega ministra: »Ali lahko damo kaj tej naši materi?« Po njegovem je bila namreč mati kateregakoli sobrata tudi njegova mati in hkrati mati vseh bratov. Brat Pietro mu je odgovoril: »V hiši nimamo nič od tega, kar bi ji lahko dali: povrh tega pa bi žena rada prejela znatno miloščino, da bi od tega lahko imela vse potrebno za preživetje. V cerkvi imamo samo Novo zavezo, ki pa jo potrebujemo za branje jutranje molitve.« Tisti čas namreč bratje niso imeli niti brevirjev niti psalterjev.*

Kljub temu mu je blaženi Frančišek odgovoril: »Daj naši materi Novo zavezo: naj jo proda, da bi lahko preživela. Trdno sem prepričan, da je Gospodu in blaženi Devici Mariji bolj všeč, če darujemo to knjigo, kot pa da bi mi iz nje brali.« In tako ji je daroval knjigo.

O blaženem Frančišku se lahko reče in piše na isti način, kot se je reklo in pisalo o Jobu: *»Dobrota je izšla iz naročja moje matere in je rasla z menoj.«* Za nas, ki smo bili z njim, bi bilo predolgo pisati in pripovedovati, ne samo o vsem tem, kar smo slišali od drugih o njegovi ljubezni in usmiljenju do potrebnih, ampak tudi o vsem tem, kar smo videli z lastnimi očmi« (Cass 93).

Nasproti zapovedi ljubezni do potrebnih bratov in sester so imela za Frančiška vsa moralna pravila in druge ustaljene splošne veljavne norme majhno pomembnost. Ljubezen do Boga in bližnjih je edina zapoved, ki prinaša resnično življenje.

Sočutje v družini

Stanko Šorli

»Končno, bodite vsi složni, sočutni, ljubite brate, bodite usmiljeni in ponižni. Ne vračajte hudega za húdo in ne sramotite tistega, ki vas sramoti. Nasprotno, blagoslovajte, ker ste bili poklicani v to, da bi bili deležni blagoslova« (1 Pt 3,8–9).

Redka so mesta v Svetem pismu, ki omenjajo sočutje; v Stari zavezi jih je enajst, v Novi zavezi pa je zgornji citat iz prvega Petrovega pisma sploh edino tako mesto. Evangelij torej nikjer ne poroča, da bi Jezus kdaj izrekel to besedo. Razlog je preprost: Jezus je namreč govoril in učil o nečem, kar je mnogo več od sočutja, govoril je o brezmejni Božji ljubezni in o neskončnem Božjem usmiljenju. Pravzaprav je govoril in učil o Nekom, ki je Ljubezen sama.

Božja ljubezen do človeka se izkazuje v njegovem usmiljenju, človekova ljubezen do bližnjega pa se izkazuje s sočutjem. Sočutje je lastnost, ki se jo moramo naučiti in jo potem tudi nenehno negovati in ohranjati v vseh življenjskih prilikah. Gotovo je družina tisto okolje, tisti prostor, ki je za učenje sočutja najpomembnejši, tako rekoč odločilen. Otrok postopno vsrkava vase vsa lepa in manj lepa ravnanja svojih staršev, bratov in sester ter drugih članov družine. Postopno začuti in spozna, ali ga imajo radi in koliko, kako se imajo družinski člani radi

med seboj, kako imajo radi druge ljudi, koliko so njihova ravnanja skladna z izrečenimi besedami ... Vse to se neizbrisno vtisne v otrokovo dušo, vse to se odraža v njegovih poznejših ravnanjih in obnašanju v vrtcu, šoli, pri športu, zabavi ali drugih okoliščinah, skratka, v vseh njegovih odnosih s soljudmi, znanimi ali neznanimi. Družina je torej prva in najboljša ter nenadomestljiva šola za učenje sočutja. Sočutje tu dobi svoje prave temelje, na katerih lahko gradi šola ter skozi proces odraščanja in dozorevanja tudi vsak posameznik sam.

Žal je družina dandanes postavljena pred velike preizkušnje; iz mnogih strani jo napadajo in zanikajo njen pomen ter vlogo. V njeno posvečeno intimnost so vdrla televizor, računalnik, prenosni telefon ... Otroci niso več naši otroci, ampak si jih čedalje bolj prilasčajo sodobni mediji, da bi jih vzgojili v poslušne in zveste potrošnike. Če malce karikiram: naše družine, naše žive medčloveške odnose in stike napadajo in razgrajujejo razni virusi in črvi ... Na mesto človeka vstopa tehnika, brezosebna mrtva stvar, brez čustev in sočutja. Je potem čudno, da je na svetu čedalje več stvari narobe in je vse vedno manj skladno s Stvarnikovim načrtom? Kapucinski brat Fernando pravi, da živimo v času mrtvih besed in mrtvih dejanj, ker si nismo več blizu, ker ne poznamo več

dovolj sočutja, solidarnosti, služenja ... Služiti moramo bratu in sestri, ker ga/jo potrebujemo, brez njega/nje ne moremo biti srečni. Solidarni moramo biti z bolnimi, lačnimi, telesno in duševno ubogimi, preganjanimi, izkoriščanimi, zapostavljenimi, zasvojenimi. Morda bo tudi nas kdaj doletela taka nesreča, kdo ve ... Sočutni moramo biti z naravo, živo in neživo, z vsem stvarstvom, sicer si ne zaslužimo naziva »človek – krona stvarstva«. Tega bomo vredni šele, ko bosta naša ljubezen in sočutje vseobsegajoča, brezpogojna in dejavna.

Za to, da smo zašli s poti, smo nedvomno soodgovorni tudi kristjani. Kmalu bomo obhajali božič, ko se spominjamo dne, ko je pred dvema tisočletjema Bog z učlovečenjem svojega Sina posegel v grešno človeško zgodovino. Ni nam poslal samo sporočila, ampak nam je poslal živo osebo, človeka, čutečega, predvsem pa ljubečega in sočutnega. Zaradi njegovega prihoda smo vsi ljudje, ne glede na to kdaj živimo, postali člani velike družine odrešenih, če le hočemo. »Bog je namreč svet tako vzljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak bi imel večno življenje« (Jn 3,16).

Globoka vera in življenje po evangeliju sta najboljši protivirusni program za ohranitev naših družin in pristnih odnosov v njih, da bodo ponovno postala središča življenja in šola ljubezni in sočutja. Bogata zakladnica zgo-

dovine Cerkve nam je pri tem lahko še dodatna pomoč, polna je namreč sijajnih zgledov svetnic in svetnikov. Spomnimo se samo našega očeta Frančiška, kako je s ponižno, vendar jasno besedo ter pogumnimi dejanji izkazoval ljubezen in sočutje do sobratov, do gobavcev in drugih trpečih, do drugače mislečih ali verujočih, do živali, rastlin, skratka do vesoljnega stvarstva.

Frančišek v Pismu vsem kristjanom razčlenjuje odlomek iz Markovega evangelija, ko se Jezus ob vprašanju »Kdo je moja mati in kdo so moji bratje?« ozre po tistih, ki so sedeli okoli njega in jim reče: »Glejte, to je moja mati in to so moji bratje! Kdor namreč uresničuje Božjo voljo, ta je moj brat, sestra in mati.« Sveti Frančišek to razloži rekoč: **»Bratje smo mu, kadar izvršujemo "voljo Očeta, ki je v nebesih" (Mt 12,50). Matere smo, kadar njega nosimo v svojem srcu in telesu po Božji ljubezni ter po čisti in iskreni vesti; rodimo ga s sveto dejavnostjo, ki mora svetiti drugim za zgled (prim. Mt 5,16).«**

Kadar je torej Jezus v mojem srcu in telesu, sem kot noseča mati – ta je najbolj sočutna. In vedno, ko se moja spodbudna beseda ali prijazen pogled dotakne bližnjega, vedno ko iztegnem roko v bratsko pomoč, z vsakim mojim dejanjem nesebične ljubezni ali sočutja, se Jezus lahko rodi, v srcu mojega sobrata ali sestre. Božič je torej lahko vsak dan ... kjerkoli!

ZAHVALA SPOVEDNIKU

Presune me misel
na tvoje trpljenje,
na moč darovanja,
ki meni odpira srce,

ko čutim, da čutiš,
da z mano trpiš,
daruješ Gospodu,
da nese na križ.

On vstopi med naju,
mi vrne pogum,
zasije spet žarek
kot zvok čistih strun

in pesem vesela
se spet oglasi,
v slavljenje Gospoda
in Božje luči.

Barbara Wohinz

PREPROSTE BESEDE

Treba je mnogo preprostih besed kakor:
kruh, ljubezen, dobrot,
da ne bi slepi v temi
na križpotjih zašli s pravega pota.

Treba je mnogo tišine, tišine
zunaj in znotraj nas,
da bi slišali glas,
tihi, plahi pojemajoči glas
golobov, mravelj, ljudi,
src in njih bolečine
sredi krivic in vojsk,
sredi vsega tega,
kar ni kruh, ljubezen in ne dobrot.
Tišine. Tišine. Srca samó
naj merijo čas,
kažejo pota.

Tone Pavček

Ruta: Predpodoba ecclesiae ex gentibus

P. Milan Holc

Ruta, Luigi Nono, 1887, Benetke, zasebna zbirka

»Prišli bodo od vzhoda do zahoda, od severa in juga in bodo sedli za mizo v Božjem kraljestvu« (Lk 13,29). S temi besedami novozavezni pisec, evangelist Luka, povzame starozavezno podobo univerzalizma, ki na poseben način zablesti v Moábki Rut, glavni junakinji istoimenske svetopisemske knjige. O etimologiji, kaj naj bi pomenilo njeno ime (hebr. »Rut«), mnenja niso bila nikoli enotna. Nekateri ga povezujejo z glagolom »videti«, drugi zopet z glagolom »napolniti«. Lahko bi šlo tudi za jezikovno kontrakcijo hebrejske besede *re'ut* »družica, prijateljica« ali pa samostalniško obliko glagola *rwh* »napolniti«, »biti napolnjen« (z vodo) in v prenesenem pomenu »biti napolnjen z dobrinami«. Ta pomen vključuje različne druge pomene, kot so »okrepitev«, »tolažba« ali »sočutje«.

Iz Betlehema v moábsko deželo

V času, ko so izraelskim rodovom po izhodu iz Egipta in zavzetju obljubljenе dežele vladali sodniki (okrog l. 1100 pr. Kr.), je v deželi nastala huda lakota. Tako je mož, Eliméleh po imenu, moral s svojo ženo Naomi in sinovoma Mahlónom in Kiljónom iz Betlehema preseliti v obližnje moábske kraje onkraj Jordana, vzhodno od Mrtvega morja, ki so, kot poroča 2 Kr 3,4 sloveli kot bogata in rodovitna pokrajina. Po Elimélehovi smrti sta si sinova vzela za ženi Moábki. Eni je bilo ime Orpa, drugi pa Ruta. Ko sta umrla tudi Noemina sinova, je ta ostala

brez moža in brez otrok. Pisec knjige ne skriva Naomine tesnobe, ki hoče svoje ime Naomi (moja sladkost, očarljivost) spremeniti v Mara (grenkoba) in jasno zapiše: »Mogočni mi je poslal veliko bridkost. Polna sem odšla, a Gospod me vrača prazno« (prim. Rut 1,20–21).

Nazaj na betlehemske poljane

Zaradi nastalih okoliščin se je Noemi odločila, da se vrne v Betlehem. Izvedela je namreč tudi, da je lakota v domači deželi prenehala in da je Gospod obiskal svoje ljudstvo ter mu dal kruha. Svojima snahama je svetovala, da se vrneta vsaka v hišo svoje matere. Orpa je Noemin nasvet sprejela in se vrnila, Ruta pa je željo svoje tašče odklonila z znamenitimi besedami, ki si jih judovski zaročenci še danes radi dajo vgravirati na poročne prstane: »Kamor pojdeš ti, pojdem jaz; tvoje ljudstvo bo moje ljudstvo in tvoj Bog bo moj Bog« (prim. Rut 1,16).

Noemi je videla, da se je Ruta odločila, da gre z njo in ji je nehala prigovarjati. Odpotovali sta iz moábske dežele in prišli v Betlehem ob začetku ječmenove žetve. Njune ga prihoda se je razveselilo vse mesto in pripravilo jima je dobrodošlico. Ruta je takoj začela iskati priložnosti za svoje lastno preživetje kakor tudi preživetje svoje tašče. Okoristila se je »pravice« revnih in tujcev, kakor to predpisuje Mojzesova postava: »Kadar spravljate žetev svoje dežele, ne požanji čisto do roba polja in ne paberkuj po svoji žetvi ...; pusti jih revežu in tujcu« (prim. 3 Mz 19,9–

10; 23,22). Napotila se je paberkovat in prišla tudi na polje bogatega moža Boaza, ki je bil Elimélehov sorodnik. Mlada in marljiva Moábka je hitro našla naklonjenost v Boazovih očeh. Ta je svojim žanjcem zapovedal, naj je pri delu ne nadlegujejo; še več – lahko je tudi zajemala in pila iz posod, ki so bile namenjene Boazovim hlapcem in deklam. Osupla nad gospodarjevo srčnostjo »je padla na obraz in se priklonila do zemlje. Rekla mu je: 'Zakaj sem našla milost v tvojih očeh, da si se ozrl name, ko sem vendar tujka?'« (prim. Rut 2,9–10).

Poplačana dobrota

Boaz je dal hitro natanko poizvedeti o Rut. Ko so mu povedali, kaj vse je Ruta storila za taščo po smrti svojega moža in je voljno zaradi nje zapustila svojo deželo ter odšla med tuje ljudstvo, jo je Boaz povabil k svoji mizi na obed. Po obedu je smela paberkovati tudi med snopjem, kar seveda ni bilo nikoli v navadi. Zvečer, ko se je vrnila, je tašči natanko povedala vse, kar se ji je zgodilo in kako se je lastnik polja ozrl nanjo. Naomi jo je tedaj obvestila, da je Boaz pač njen sorodnik, eden izmed »odkupiteljev«. Odkupitelj (hebr. *go'él*) je namreč moral v prvi vrsti poskrbeti, da ne bi bila družina zaradi smrti kakega svojega člana ogrožena. In če je kak Izraelec obubožal in je bil zaradi tega prisiljen prodati svojo lastnino, jo je moral odkupiti njegov *go'él* – to je njegov najbližji sorodnik (prim. 3 Mz 25,25).

Ruta je s paberkovanjem na Boazovih poljih nadaljevala vse do konca ječmenove žetve. Naomi pa je iskala možnosti, kako preskrbeti svojo snaho za prihodnost. Tako je Rut svetovala, naj si poišče svoj dom pri sorodniku Boazu, prav po pravici, kot jo predpisuje postava. Zvečer po opravljenem delu naj se umije in mazili. Potem ko bodo nehali jesti in piti, naj leže k počitku ob Boazovih nogah.

Ruta je natančno ravnala po navodilih svoje tašče. Ko se je okrog polnoči Boaz zbudil, je opazil, da leži ženska pri njegovih nogah. Povprašal jo je za ime. Ta mu je odgovorila: »Ruta sem, tvoja dekla. Razgrni krajec svojega plašča čez svojo deklo, ker si odkupitelj« (prim. Rut 3,9). To je namreč pomenilo, naj jo vzame za ženo (prim. 5 Mz 23,1, 27,20; Ezk 16,8). Boaz je v tem prepoznal še drugo Rutino dejanje ljubezni potem, ko je ob prvem iz ljubezni do tašče zapustila svojo deželo.

Boaz je bil seveda pripravljen, da bi to storil, vendar je bila težava še v predpisih, ki jih vsebuje leviratski zakon. Namreč, Naomi je imela v lasti še košček zemlje, katerega je bila prisiljena prodati. Poleg Boaza pa je bil tu še drugi odkupitelj, prav tako sorodnik in še bližnji od njega. Ker je bila zemlja nekdanj v lasti Naominega moža Eliméleha, je imel drugi odkupitelj v tem primeru prednost. Poleg tega leviratski zakon v primeru, da neka žena ostane vdova in nima otrok, predpisuje, da je brat ali najbližji sorodnik dolžan obuditi tej ženi potomstvo (prim. 5 Mz 25,5–10). Ker pa je bil bližnji sorodnik pripravljen odkupiti zemljo, odklonil pa je poroko z Moábko Ruto, se je Boaz mogel polnopravno odločiti za eno in drugo.

Po starodavni navadi si je tako pri mestnih vratih in pred starešinami mesta upravičenec sezul sandale in jih položil v roko drugega. To je veljalo za potrdilo pri vsakem odkupu ali zamenjavi. In Boaz je s tem zakonito postal lastnik vsega, kar je bilo nekdanj Elimélehovo ter njegovih sinov, vzel pa je tudi Ruto in je postala njegova žena. Boaz »je šel k njej in Gospod ji je dal, da je spočela in rodila sina. Žene so rekle Naomi: 'Slavljen Gospod, ki te danes ni pustil brez odkupitelja! Naj slovi njegovo ime v Izraelu! Naj ti poživlja dušo in vzdržuje tvojo starost, saj ga je rodila tvoja snaha, ki te ljubi in je zate boljša kot sedem sinov.' Naomi je vzela otroka, si ga položila v naročje in mu bila pestunja. In sosede so mu dale ime, govoreč: 'Sin se je rodil Naomi.' In dale so mu ime Obed. Ta je oče Davidovega očeta Jeseja« (prim. Rut 4,13–17).

Tujka v Božjem načrtu

Zgodba o Rut, ki ni pripadala »izvoljenemu ljudstvu«, je še en lep in živ dokaz, da je vsak človek z zglednim življenjem, zvestobo in plemenitim ravnanjem Bogu po volji. Rutino ravnanje nas pa tudi vabi, naj vedno in ob vsakem času odkrivamo ter prepoznavamo dobro v drugem: tujcu, vdovi, siroti ..., česar mnogi ne znajo več ali preprosto nočejo. Vsi ljudje so, ne glede na raso ali barvo kože, »včlanjeni« v Božji načrt odrešenja. Drugi vatikanski cerkveni zbor je to posebej naglasil in tudi potrdil v Izjavi o razmerju Cerkve do nekrščanskih verstev (*Nostra aetate*, 5): »Ne moremo klicati na pomoč Boga, Očeta vseh, če odklanjamo bratski odnos do nekaterih ljudi ... Cerkev zavrača kot nasprotno Kristusovemu duhu vsako razlikovanje ali trpinčenje ljudi zaradi pripadnosti k določenemu plemenu ali barvi, stanu ali veri.« Ta nauk je med vrsticami Rutine knjige tudi večkrat poudarjen.

In še nekaj. Ruta je med štirimi ženskimi liki, ki jih omenja evangelist Matej in jo ne glede na njeno narodno pripadnost uvrsti v Jezusov rodovnik: »Boazu je Ruta rodila Obed, Obedu se je rodil Jese, Jeseju se je rodil David kralj« (prim. Mt 1,5–6). Človeško pojmovano je tako tudi Ruta med daljnimi Jezusovimi predniki.

Rutina zgodba je seveda vse prej kot idila. Po svoji zasnovi je to najprej zgodba o preprostih ljudeh, ki jih lakota postavi na rob družbe in so prisiljeni oditi »s trebuhom za kruhom«. Zgodba se v istem ritmu in slogu nadaljuje. Rdeča nit zgodbe pa sta predvsem dve ženi, po vrhu še siroti. Rešitev za obe je v letinah, seveda če so dobre. Tako Naomi kakor Ruta sta se tega presneto zavedali. Sveto pismo Stare zaveze večkrat omenja, kako je bilo od letine vedno odvisno človekovo življenje. Ko je Abraham prišel v Kanaán, je moral po kruh v Egipt, Izak se je zatekel k Filistejcem (prim. 1 Mz 26). Lakota je na isto pot prisilila tudi Jožefove brate. Skratka, to, kar ljudje imenujemo preprosto zgodovina, je konec koncev vedno »zgodovina kruha«. Tudi zgodovina odrešenja je košček za koščkom samo in le zgodovina kruha. Ni morda zato naključje, da Betlehem izvirno pomeni prav »hiša kruha«.

Ljubezen se je k nam sklonila

Sestre klarise

*Sočutje Božje se je k nam sklonilo –
v Ljubezni za vse učlovečeni –
življenje večno nam je podarilo ...*

»Večni Bog, čigar usmiljenje je neizmerno in dar sočutja neizčrpen,« se je milostno ozrl na zapeljani človeški rod, ki je po padcu prvega človeka taval v temi in smrti senci. V svoji veliki ljubezni in usmiljenju je »poslal na svet svojega edinorojenega Sina, rojenega iz žene, podrejenega postavi, da bi odkupil tiste, ki so bili pod postavo, da bi tako prejeli posinovljenje« (Gal 4,4). Človeštvu, ki je bilo zaradi greha zapisano smrti, je zasvetila Luč! Sam Božji Sin, »Luč od Luči, pravi Bog od pravega Boga« (veroizpoved), je »v spravo za naše grehe« (1 Jn 4,10) sestopil iz Očetovega naročja na zemljo; neizmerno se nam je približal, da nas odreši s svojim trpljenjem in smrtjo na križu in nam pripravi prostor v svojem večnem kraljestvu.

Kakšen in kolikšen čudež sočutnega Božjega usmiljenja! Božji Sin, »Kralj angelov, Gospod nebes in zemlje,« je postal človeški otrok, da bi mi postali Božji otroci ...

Svetega Frančiška, sveto Klaro in številne njune brate in sestre – med njimi je veliko svetih in blaženih – je v dolgih stoletjih vedno znova navdihovala božična skrivnost, zgled ponižnosti in uboštva Božjega Sina in Njegove najsvetejše Matere, zgled njune sočutne ljubezni do bližnjega in popolnega darovanja. Ko so v bližnjem gledali Jezusa in so Mu – v zavedanju besed »Karkoli ste storili kateremu izmed mojih najmanjših bratov, ste storili meni« (Mt 25,40) – hoteli vračati Njegovo ljubezen, so brez omahovanja velikodušno izkazovali dela duhovnega in telesnega usmiljenja.

Božji Sin, ki je postal enak nam v vsem, razen v grehu, »da bi mi po njem živeli« (1 Jn 4,9), pozna vse naše slabosti, stiske in skrbi, usmiljeno nam odpušča vse naše grehe in žalitve, še več, naložil si jih je nase in je nosil naše trpljenje, naše bolečine (prim. Iz 53,4). Naše madeže izmiva s svojo predragoceno Krvjo in nam po vsakem padcu nudi roko, da nas spet dvigne. Brez dvoma ni nikogar na svetu, ki bi imel večje sočutje do nas kakor naš Odrešenik Gospod Jezus Kristus. Od Njega se torej učimo, da ne bomo bežali pred napori, saj imamo ob sebi tako plemenitega Sopotnika, ki nam pomaga na naši poti in nase prevzema večji del, da bi nam olajšal breme. O neskončna dobrot! O neizmerna in nedoumljiva Božja ljubezen! O, sočutje brez meja, sočutje z našo nizkostjo in bedo! On sam se je sklonil k nam in nam dal zgled, kako

naj živimo. Ljubil nas je »do smrti, do smrti na križu« (Flp 2,8) in od nas pričakuje, da Ga bomo posnemali. Vsakega izmed nas sprašuje: Ali hodiš za menoj? Kako? Kako ljubiš Ti – mene in brate in sestre? Pomembna je samo ljubezen; tudi sojeni bomo po delih ljubezni ...

Učimo se torej od Božjega Sina ljubezni in sočutja, da si bomo med seboj pomagali v vseh potrebah, tako telesnih kot duhovnih, da bomo »nosili bremena drug drugega« (Gal 6,2). Česar ne moremo s telesnimi močmi, pa naj dopolni notranje sočutje, dela duhovnega usmiljenja in pobožne molitve k Bogu zanje. Tako bomo spolnili Jezusovo naročilo: »Ljubite se med seboj, po tem bodo spoznali, da ste moji učenci« (prim. Jn 13,34.35).

Razpoznavni znak tistih, ki res pripadajo Gospodu, je namreč ljubezen do Boga in sočutna ljubezen do bližnjega. Ne moremo ljubiti Boga, če ne ljubimo bližnjega, ki je ustvarjen po Božji podobi, pa tudi bližnjega ne moremo prav ljubiti, če ga ne ljubimo zaradi Boga in v Njem (kajti sicer je naša ljubezen sebična). Išči Božjo podobo

še zlasti v bolnih in trpečih, v katerih je zakrit sijaj Božje podobnosti pod najbednejšim oblačilom naše človeške narave. Radi jim pomagajmo v njihovih potrebah in jim izkazujmo sočutje s svojo prijazno dobroto.

Naj nam naša ljubezen narekuje tudi usmiljenje in sočutje do vseh, ki Boga ne poznajo, do tistih, ki, zaslepljeni od grehov, nimajo daru dobre volje, da bi hodili za Gospodom, do blodečih in iztirjenih, do tistih, ki po široki mikavni cesti življenja drvijo v pogubo ali tavajo brez pravega smisla in cilja ... Zato se – v vedno novi sočutni ljubezni – nikoli ne naveličajmo odpuščati vse hudo, pomagati v stiskah in poučevati s svojim zgledom ter moliti za zveličanje vseh in za rešitev ubogih duš iz vic.

V božičnem času v duhu bolj pogosto zremo Gospoda Jezusa, ki se ni ljubosumno oklepal svoje enakosti z Bogom, ampak je sam sebe izničil in vzel nase podobo

hlapca (prim. Flp 2,6–7), ki je bil iz ljubezni do nas kot »preljubeznivo Dete, položeno v jasli in povito v revne plenice« (sv. Klara) in nam je v sočutni ljubezni s svojo popolno daritvijo odprl vrata svojega večnega kraljestva. Njega zremo tudi za skrivnostno podobo evharistije, kjer ostaja v ječi naših tabernakljev vedno bolj osamljen in zapuščen.

Naj nas božična skrivnost tako prevzame, da bomo sposobni posnemati učlovečeno Luč in bomo druge razsvetljevali s sočutno ljubeznijo, ki jo moremo črpati iz brezmejnega vira Božjega Srca. Približajmo se Novo-rojenemu s preprostostjo pastirjev in tudi mi podarimo Gospodu »vse, kar smo in kar imamo«; ta pripadnost Njemu pa naj rodi obilo sadov sočutne ljubezni do naših bratov in sester.

Potem bodo božični prazniki za nas zares blagoslovljeni in v novem letu bomo hodili v Njegovi luči ...

»POJDI TE NA SAMOTEN KRAJ IN SE NEKOLIKO ODPOČIJTE.«

*V letu vere Vas bratje minoriti vabimo
na Marijin božjepotni kraj, kjer si lahko v
zavetju Marijinega plašča v nekdanjem
samostanu sester naberete novih duhovnih moči.*

- ☞ Duhovno spremljanje (po dogovoru) nudimo bratje iz samostana.
- ☞ Pri sv. maši, molitvi in obrokih se lahko pridružite samostanski skupnosti, lahko pa si oblikujete dan čisto po svoje in si tudi kuhate sami v priročni kuhinji.
- ☞ Na razpolago so tri enoposteljne sobe.
- ☞ Prednost imajo bratje in sestre iz FSR, asiški in poljski romarji, bralci revije Duh Assisija, redovniki in redovnice ...
- ☞ Obvezna je predhodna najava in potrditev datumov.
- ☞ Cena (misa pro mensa): 17,00 €

Prijave:

**Samostan Ptujška Gora
Ptujška Gora 40
2323 Ptujška Gora**

e-pošta: minoriti.ptujaska.gora@rkc.si

Na zgornjih naslovih dobite tudi vse ostale informacije.

Mir in dobro!

Bratje minoriti s Ptujške Gore

Bog prihaja med nas po odnosih

Pogovarjala se je Irena Brišnik.

*Prepričana sem, da je med bralci le malo takih, ki še niso srečali **patra Tonija Brinjavca** in začutili njegove ljubezni do Gospoda, ki jo izžareva na vsakem koraku. Le na kratko bom omenila pomembne postaje na njegovi hoji za Gospodom. Tako so vstopu v noviciat sledile prve zaobljube leta 2005, potem slovesne leta 2008, pa diakonsko posvečenje 2009 in nova maša leta 2010: »Najsrečnejši dan v mojem življenju,« kot pogosto pravi pater Toni. To je res bil za nas vse, ki smo bili poleg, dan okusa po Gospodu.*

Lansko leto pa, ko so bratje minoriti zapustili Sostro in prevzeli župnijo sv. Petra v Ljubljani, je pater Toni prevzel bolniško župnijo.

Eno leto si bil kaplan v Sostrem, sedaj pa si župnijski upravitelj Bolniške župnije. Vsi si vsaj malo predstavljamo, kakšno je delo v župniji, toda tvoja župnija je nekaj posebnega – ali nam jo lahko na kratko predstaviš?

Bolniška župnija je stara dobrih 27 let. Ustanovljena je bila z namenom, da bi bolniki imeli več možnost duhovne oskrbe. To je personalna župnija, kar pomeni, da ni vezana na določeno ozemlje, ampak na osebe, ki so trenutno na zdravljenju v bolnišnicah. Župljani so torej vsi bolniki, ki so na zdravljenju – od porodnišnice naprej, prek glavne stavbe Kliničnega centra do Onkološkega inštituta, negovalne bolnice in Bolnišnice Petra Držaja v Šiški. Po podatkih ustanov je to prek 2.500 bolnikov. Del te župnije predstavljajo tudi zaposleni, ki se prav tako lahko obrnejo in poiščejo duhovnika. Župnijo je od vsega začetka vodil msgr. Miro Šlibar in je bil do lani njen

zaščitni znak. Bil je kar velik preobrat, ko sem počasi stopal v pastoralo bolnikov, ker so bili mnogi navajeni na gospoda Šlibarja, ki ima izreden dar za to vrsto služenja. On je tudi oral ledino in utrdil poti, ki vodijo prek ustanove in vodstva do bolnikov.

Kako vpliva na tvoje delo to, da se tvoji župljani pogosto menjavajo?

Res je, župljani se menjavajo, nekateri se vračajo, drugi pa so v bolnišnici tudi po nekaj mesecev. V poprečju so ljudje v bolnišnici pet dni, kar je sorazmerno malo. Tukaj si ne moreš privoščiti neke strukturirane pastorale ali kateheze. Gre bolj za pogovor, srečanje in podeljevanje zakramentov. Tako za dan naprej nikoli ne veš, kaj bo, kdo te bo poklical, kdo se bo znašel v bolnišnici, koliko ljudi bo pri maši. Po eni strani se mi to zdi dobro, ker tak način vodi v prepuščanje in zaupanje Božji previdnosti,

ob tem pa se učiš, da manj računaš na svojo moč in načrte. Po drugi strani se z veliko večino srečaš enkrat ali dvakrat, zato ni vseeno, kakšno je to srečanje, kako pristopaš k bolniku, kaj mu rečeš.

Bolezen ne pozna ne ure in dneva – nikoli ne veš, kdaj te bo doletela, zato najbrž telefon zvoni ob vsakem času.

Pri tem poslanstvu dejansko doživljam, kaj pomeni biti duhovnik 24 ur na dan! Bolniški duhovnik je dosegljiv cel dan, tudi ponoči. To je kar naporno, je pa tudi izpolnjujoče. Pri vsem tem sem nad sabo zelo presenečen, ker vidim, da mi ni težko iti k bolniku tudi sredi noči. Tukaj doživljam svoj odgovor na poklicanost, katere namen je izpolnitev sebe kot osebe, kar človeka osrečuje. Tako je veliko lažje stopati čez težave, napore, ker si našel mesto, kjer se lahko tvoje življenje daruje.

To je verjetno tudi psihično stresno in naporno?

Drži, ko greš sredi noči, največkrat na urgenco k bolnikom in svojcem, te močneje zaznamuje kot podnevi. Res je, da ponoči kličejo za hujše in nujnejše primere. In ko se vrnem domov, ne morem takoj zaspati. Veliko je čustev, žalosti, tragičnih zgodb, ki jih ni lahko sprejeti. In tudi fizično te zaznamuje. Vsak čustveno nabit dogodek – in pri mojem delu jih je veliko – v telesu sprošča adrenalin, ki povzroči pripravljenost, višjo stopnjo pozornosti. Ta adrenalin je potrebno »pokuriti«, zato večkrat tečem, grem na sprehod, tudi telovadim. Včasih si mislim, da vsega tega ne morem več nositi, da je prehudo. Moram priznati, da me te stvari zaznamujejo in čutim, da

je potrebno veliko moliti, da jih »predelam« in izročim.

Vsak večer pri mašah molimo za bolnike, ki so tisti dan preminili, in za tiste, ki si jih obiskal – za mladega fanta, ki ga je poškodoval stroj, za novorojenčka, ki ne more dihati sam, za bolnico, ki leži v komi ... Mi, ki se udeležujemo teh darovanj, vedno začutimo, kdo je tisti, ki tako zelo potrebuje našo molitev, ker te izdaja glas, ki se zatrese ... Kako se spopadaš s tem, da »gredo« bolniki s teboj?

To je eden od načinov, ki mi zelo pomagajo, da ljudi, ki jih srečujem, izročim Gospodu. Sam bi to zelo težko nosil. Zdi se mi, da je sveta maša en tak prostor in čas, ko prinašamo pred Gospoda svoj dar, to, kar smo, kar do-

življam. Sam prinašam vsa svoja čutenja, bolečino, ki jo doživljam ob bolnikih in jih imenoma izročam. To se je izkazalo za zelo dobro, ker nisi ti tisti, ki lajšaš bolečine, ki zdraviš, ki tolažiš – ampak Bog. Naš Bog je sočuten Bog in osnovna govorica Boga je tolažba, celo dal nam je Duha tolažnika. Zelo dragoceno mi je, če lahko med sveto mašo, pri prošnjah za vse potrebe prosim za bolnike, za njihovo zdravje, za sorodnike. Hkrati prosim tudi zase, da bi moje sočutje dobilo pečat Večnosti. Zdi se mi, da je pri tem poslanstvu zelo pomembna sposobnost sočutja ali še boljše empatija.

V čem je razlika med sočutjem in empatijo?

Gre za podobno stvar, razlika je samo v globini in neposrednosti. Ti si lahko sočuten z nekom v Afriki, ki trpi za lakoto ali z ubogo revico v neki nadaljevanki. Empatija pa seže globlje in je veliko bolj neposredna. Empatija je sposobnost, da se nekdo postavi v kožo drugega, ga v dani situaciji razume in se vživi v občutja in misli drugih. To pomeni, da si lahko z empatijo pridobimo spoznanje o drugem na zelo nevsiljiv način, kar se mi zdi pri bolniku zelo pomembno. Bolnika obiski običajno zasujejo s celo vrsto vprašanj o zdravju, pozabljajo pa na to, kaj misli ali čuti. To vprašajo le malokdaj ali nikoli. Tudi bolnik bo sam težko kaj povedal, zato se mi zdi sočutje oziroma empatija zelo pomembna in tako dobro dene bolniku.

Na kakšen način sočutje dobro dene?

V bistvu s tem potrdiš bolnika kot osebo in priznaš njegova čutenja, misli, s tem pa mu pomagaš pri njegovem

zavedanju, kdo je. Velikokrat se ljudje zjokajo, ko se stre njihova lupina in ob tem spoznajo, kdo so. Pri tem se mi zdi najpomembnejše, da imajo varen prostor, kjer se to lahko zgodi. In sočutje in empatija je takšen prostor, kjer se lahko človek, kot večkrat rečemo, sesuje. In največkrat je ta prostor tudi prostor srečanja z Bogom. Tukaj je začetek odrešenja. Če pogledamo s teološkega vidika, je zelo podobno. To, da je Bog postal človek, bi lahko imenovali neke vrste empatija ali sočutje Boga s človekom. To je začetek odrešenja. Če pogledamo evangelij in Jezusa, lahko v njegovih reakcijah vidimo veliko sočutja, empatije, ki je temeljna razsežnost njegove narave. Bog prihaja med nas po ljudeh, po odnosih, zato ni vseeno, kako vstopamo vanje.

Je sposobnost empatije prirojena ali se je lahko naučimo?

Po moje je to naravna sposobnost, ki nam je podarjena, se pravi prirojena. Seveda pa s tem še ni vse končano. Skozi življenje in izkušnje se da marsikaj izpopolniti in poglobiti. Zopet se mi zdi, da so pri razvoju empatije ključnega pomena pristni odnosi. Že večkrat sem rekel, da pri bolnikih ne moreš »blefirati«. Bolan človek bo takoj začutil, kdo je pristen, kdo pa se trudi biti prijazen. Odkar sem v bolnišnici, več molim, ker me je sicer strah iti pred ljudi. Molitev odpira dlani in srce, je izročanje, je vaja v zaupanju. Potem pa se nimaš česa bati, tudi svojih čustev ne. Mi je že kdo rekel, da bom moral utrditi svojo kožo, da ne bom pokazal tolikšne prizadetosti ob pogrebu. Pa sem mu rekel, da sem to jaz. Po drugi strani pa so prišli k meni svojci in so se mi prav zahvalili

za moje čutenje – rekli so, da so se počutili varne, ko so videli, da je tudi meni hudo ob izgubi ljubljene osebe. Seveda so ta čustva bistveno močnejša, če človeka osebno poznaš.

Bolni so tudi otroci ...

Otroci. Najtežje mi je, ko me pokličejo na pediatrično kliniko. Največkrat gre za krst v nevarnosti ali umirajočega otroka. Ti otroci so tako čisti in nedolžni, prav ganejo te. Ko vidiš starše, ki izgubijo ljubljenega otroka, ostaneš brez besed. Lahko sem le tam. Tudi zjokal sem se že, skupaj s starši. Brez pomena je vsaka beseda. Ne moreš reči, saj bo bolje, če ti dva meseca star otrok umira ... Tam sem bil že večkrat priča zelo trdni veri staršev. Ob bolniškem maziljenju ali krstu starše vedno povabim, da kaj spregovorijo ali zmolijo. To so najlepše molitve, ki sem jih kdaj slišal in vera se tam občuti. Ni samo po sebi umevno izreči zahvalo Bogu za dva meseca življenja otroka in reči: »Pojdi, da boš naš angelček!« To je mogoče izreči samo v veri.

Kako se odzoveš na vprašanja: »Zakaj ravno jaz? Zakaj ravno on, ki je bil tako dober človek? Kje je bil Bog?«

Odgovore na trpljenje je nesmiselno iskati, saj si žagaš vejo, na kateri sediš. Iskati smisel ali dati smisel trpljenju je bolj prav, da trpljenje darujemo za nekoga drugega, na primer za svoje otroke. Naj naše solze ne tečejo v prazno, dajmo jim pomen. Krščanstvo nikoli ne govori o tem, da se rešimo križa, pač pa, da mu damo smisel in pomen. Svojci velikokrat krivijo sebe in vedno jih skušam pripraviti do spoznanja, da niso oni krivi za bolezen.

Stična mladih 2012, delavnica

Vsak bolnik ima svojce in tudi oni potrebujejo besedo tolažbe. Kako se srečuješ z njimi?

Večkrat se mi zdi, da so svojci bolj potrebni spremljanja kot bolniki sami. Sploh svojci težko bolnih in umirajočih. Zanimivo je to, da svojci zelo zaupajo duhovniku, ki si vzame čas za besedo. Zdravstveno osebje je ves čas obremenjeno z delom, svojci pa potrebujejo nekoga, ki jim prisluhne, da povedo, kako so imeli človeka, ki je sedaj zbolel ali celo umrl, radi, kaj jim je pomenil ...

Prosim, povej nekaj besed o zakramentu bolniškega maziljenja. Še vedno je zelo prisotna misel, da bolniško maziljenje pomeni slovo.

Bolniško maziljenje je eden od dveh zakramentov ozdravljenja. Sem spada tudi zakrament svete spovedi. Namenjen je bolnikom, ljudem, ki so v duhovni ali duševni stiski, ki so pred kakšno veliko operacijo, posegom, tudi pred porodom. Porod ni bolezen, da ne bo pomote, zakrament bolniškega maziljenja je v tem primeru varstvo in zagotovilo, da je Gospod z ženo, ki rojeva. Je pa ta zakrament tudi kot poslednje slovo. Zakrament se lahko sprejme tudi večkrat na leto.

*Naj naše solze ne tečejo v prazno,
dajmo jim pomen.
Krščanstvo nikoli ne govori o tem,
da se rešimo križa,
pač pa, da mu damo smisel
in pomen.*

Pri prošnjah tudi nikoli ne pozabiš prositi za bolniško osebje, za vse, ki strežejo bolnikom. Kakšen odnos imaš z zaposlenimi?

Zdi se mi, da je odnos zelo lep. Veliko zaposlenih se me spomni še od takrat, ko sem delal kot fizioterapevt v Kliničnem centru. Počutim se kot del ekipe, ki skrbi za celotno oskrbo bolnika. Občutek imam, da mi zaupajo, sploh zdravniki v intenzivnih enotah, mogoče tudi zaradi moje diplome iz zdravstva. Tukaj res vidim veliko prednost v pridobljenem znanju in izkušnjah.

Vodiš tudi dve skupini. Ali ju lahko na kratko predstaviš?

V prvi skupini se zbirajo ljudje z diagnozo depresija in bipolarna motnja. Na duhovnih vajah v tišini, ki sem jih vodil, sem se velikokrat srečal z ljudmi s to diagnozo. In z njihove strani je prišla spodbuda po skupini, v kateri bi lahko duhovno rastli in se razvijali. Po Ljubljani so iskali prostor, kjer bi se lahko srečevali, in duhovnika, ki bi jih vodil. Kljub temu da nimam posebnega znanja iz psihologije in psihiatrije, sem sprejel vodenje te skupine, ki se že drugo leto zbira v prostorih Bolniške župnije. Srečujemo se enkrat tedensko in v medsebojni podelitvi iščemo sledi Boga v naših življenjih, tudi znotraj bolezni, neobremenjeni z raznimi terapevtskimi prijemi. Srečanja so zasnovana po vzoru mladinskih skupin, obravnavamo razne teme, predvsem pa ima vsak član skupine priložnost povedati, kdo je, kaj čuti, kaj misli, kako se počuti. Tudi druga skupina je nastala zelo spontano – študentje medicine, ki se zbira k molitvi enkrat na teden v kapeli

Kliničnega centra, so izrazili željo po srečevanju in obravnavi bioetičnih tem. Tako je nastala skupina, ki se srečuje nekajkrat na mesec. Drug drugega spodbujamo v uzaveščenju tega, da je življenje vrednota od spočetja do smrti.

Vsak torej je po večerni maši izpostavljeno najsvežejše. Tvoj glas, roke, obraz sledijo molitvi, skratka, moli celo telo. S tem nam kažeš, kako je telo pomembno, ker se je tudi Jezus rodil v človeškem telesu, in da ni vseeno, kako ravnamo z njim.

Človek ni duhovno bitje, ker bi se odpovedal telesu, ampak zato ker ima Svetega Duha. Sveti Duh je življenje duše in duša življenje telesa, pravi sv. Teofan Zlatovnik. Telo je, kot pravi sveti Pavel, tempelj Svetega Duha, tista krhka posoda, v kateri nosimo zaklad, ter člen v skrivnostnem Kristusovem telesu. Zato moramo »slaviti Boga« v svojem telesu. O pomenu telesa lahko razmišljamo tudi, če pogledamo, kaj pravi nauk o usodi telesa. Rečeno je, da bo človeško telo poveljučano. Krščanski pogled na nebesa vključuje tudi telo, ki bo poveljučano, poduhovljeno. Verujemo v vstajenje mesa in večno življenje. Poduhovljeno telo pomeni, da bodo »moči duha prežemale moči telesa«. Ljubiti telo pomeni dati mu zdravilo nesmrtnosti, to je velikonočno ljubezen, ki je boleča in poveljučujoča. Odkriti neminljivost telesa v vsakdanjem umiranju, staranju, bolečini, pomeni v Kristusu odkriti smisel darovanja bolečine, trpljenja, umiranja.

Udeležil si se ljubljanskega maratona.

Res je, šport je ena od mojih, če lahko tako rečem, strasti. Do letos sem vodil tudi telovadbo v športnem društvu in tako koristno povezoval svoje pridobljeno znanje na področju fizioterapije in športa s prijetnim. Svoje telo najbolj občutim ravno prek športa: bolečine v mišicah po vadbi, občutek ugodja na cilju ipd. Pri naporih, treningih, še zlasti pri tekmovanjih, telesni napor sproži marsikatero čustvo in spodbudi delovanje podzavesti. Spremljanje ter doživljanje vseh teh čustev in misli lahko pripeljeta do močnega zavedanja sebe in ob tem iskanja skrivnosti Boga in presežnega. Vsako doživeto čustvo na poti športne aktivnosti lahko nosi Božje sporočilo. Vsak poraz je lahko iskanje svojega bistva v Gospodu. Svoje bistvo lahko izražamo prek športa in se v njem tudi kot oseba izpopolnujemo, samo naše bistvo pa ne more biti odvisno od rezultata in zmage. Če je bistvo človeka utemeljeno v presežnem (Bogu), ga ne moreta prizadeti ali ga definirati uspeh ali neuspeh, pohvala ali graja. Zdrav Duh v zdravem telesu.

Ena prvih tvojih molitev, ki sem jo slišala, še v času tvojega noviciata, je vsebovala tudi besede: »Gospod, srečeval bom ljudi. Ti veš, kako rad bi našel pot do njihovih src ...« In zagotavljam ti, pater Toni, da te je Gospod uslišal. Zahvaljujem se ti za tvoje besede in želim obilo blagoslova pri hoji za Njim.

Papež Pavel VI, Litanijske brez konca

ZDRAVJE BOLNIKOV

Ti, Marija, si bila vsa angelska na zemlji,
nedotaknjena v svoji lepoti.

Očarani smo nad tem
in trudimo se, da bi svoje življenje
uravnavali po zgledu Tvoje svetosti.

Ti si Mati nas vseh,
vlivaš nam upanje,
zaupanje, ki bi moralo spremeniti naše življenje.
Že s tem, ko Te prosimo, Marija,
se spreminja naša notranjost.
Prosimo Te za milost,
ki si nam jo že uslišala:
da bi molili za dobroto
in kesanje za naše grehe.

Ti nam govoriš o veri, dobroti, usmiljenju,
moči, poslušnosti, čistosti, ponižnosti
in nas spodbujaš, da te kreposti
preplavijo tok našega življenja.
Nobena prošnja k Tebi ni zaman.

Ti, Marija, si pripravljena sprejeti
najbolj ponižen glas,
najbolj žalosten glas,
glas bolnikov, umirajočih,
trpečih, delavnih.

Vse naše človeško življenje
spremljaš, Pomočnica,
ki nas vodiš h Kristusu,
edinemu Sredniku in Gospodu.

15. avgust 1971

Skupaj na poti svetosti

Jana Podjavoršek

Dragi Maksimilijan, sopotnik na poti svetosti!

V avgustu sem končno imela priložnost videti kraje, kjer si deloval, živel evangelij sredi sveta kot Frančiškov brat. Z brati minoriti pod vodstvom p. Milana in p. Danila smo se odpravljali na pot. Avtobus se je počasi polnil. Pisana družina – nekateri so se med seboj že poznali, drugi na videz, tretji so se srečali prvič. Vsem je bilo skupno eno, da želimo spoznati tvoje življenje, tvojo pot za Gospodom.

Naš prvi postanek je bil minoritski samostan v Krakovu, kamor si se vrnil leta 1919 po končanem študiju v Rimu kot profesor bogoslovcev. Ni ti bilo lahko, ko so se norčevali iz tebe zaradi slabotnega zdravja. Morda pa je prav to utrdilo tvoje zaupanje Mariji in tvoja naveza z Brezmadežno je kmalu postala izziv tudi drugim, prvi

četici Brezmadežne. Leta 1922 je začel izhajati List Brezmadežne.

Kot novinarki mi je bilo v pravi izziv tvoje zaupanje Mariji in po njej Jezusu, še posebej pa me je ogrel tvoj pristop k tiskarskemu delu, širjenju Lista Brezmadežne, s katerim si želel približati Marijo tudi drugim. Koliko zaupanja je bilo potrebnega, da si vztrajal, da nisi prenehal. Delal pa nisi ničesar, kar ne bi bilo v skladu z voljo odgovornih. Pravi zgled, kako živeti pokorščino: »Odgovorni se lahko motijo, nikoli pa se ne moti tisti, ki jih uboga.« Če ti nekdo zapre vrata, poskušaj priti noter skozi okno!« To so bili že uhojeni koraki na poti svetosti, k čemur spodbujaš tudi mene: »Najnujnejša človekova naloga je postati svet, podoben Bogu, božanski. Temu je treba vse posvetiti in prilagoditi.« Vse!

Tudi v meni je velika želja postati sveta. A za to še nisem pripravljena narediti vsega. Tvoja radikalnost me nagovarja, pa tudi vznemirja. Nekaj bo treba storiti, vsaj korak. Blizu Očetu si, prosim tudi zame, da bom odločnejša, ko gre za bistveno, da bo moja majhna volja postala enaka Božji volji.

Bratje so te iz zavisti, v imenu zdravja, poslali v drugi kraj. To te ni ustavilo, tvoj pogled je bil izostren na dobro, tudi v slabem. Želel si samostan, ki bi se s tiskano besedo posvetil oznanjevanju. Brezmadežna je poskrbela in dobil si zemljišče, Mesto Brezmadežne. V očeh sveta nemogoče je postalo realnost. Pridružilo se ti je okoli 700 bratov, ki so se odločili, da bodo evangelij širili z Božjo besedo. Čeprav je naklada Lista Brezmadežne rasla, nisi podlegel aktivizmu. Polovica bratov je delala, druga polovica pa molila. To je skala, na kateri si zidal, naklada pa je rasla kljub težkim časom.

Med branjem tvojega življenjepisa me je nagovoril neverjeten čut za timsko delo, ki si ga spodbujal. Vsak je lahko izrazil svoj pomislek, vprašanje, dvom – in vedno je bil slišan. Vsi pa ste si prizadevali za skupno dobro. In je raslo, se širilo, tudi na Japonsko. Neverjetno!

Zastaviti vse, da dosežeš željeno. Narediti vse, kar je v tvoji moči, potem pa izročiti v njegove roke in se zateči v Materino varstvo: »Pod tvoje varstvo pribežimo ...« Kolikokrat? To je hrana, ki te je krepila za bitke.

Tvoja bližnjica vodi po Mariji. Počasi jo sprejemam tudi jaz. Ni brez ovir, korak pa je trden in usmerjen naprej, za Gospodom. Hvala za zgled poti svetosti!

BREZMADEŽNA

P. Jože Osvald

Osamljena Marija

»Glej, ta je postavljen v padec in vstajenje mnogih v Izraelu in v znamenje, ki se mu nasprotuje, pa tudi tvojo lastno dušo bo presunil meč, da se razodenejo misli mnogih src« (Lk 2, 34–35).

Marijino življenje in njeno poslanstvo krasita dva pomembna vidika, ki še posebej močno odzvanjata v življenju svetnikov – Marijinih častilcev – kakor tudi v raznih marijanskih gibanjih ... To je Marija ob vznožju križa v svoji zapuščenosti in osamljenosti: **osamljena Marija.**

Želel bi govoriti o njej, kakor znajo govoriti angeli. A pred njo mi vsaka beseda zamre na ustnicah.

Mislim pa, da nekaj lahko povem, pravzaprav moram, saj je Ona tista, ki je v zadnjih trenutkih Jezusovega trpljenja z njim v vsej polnosti in edinosti doživljala *zapuščenost in osamljenost* ...

Jezusova zapuščenost v polnosti razodeva njegov odrešitjski načrt. V svoji zapuščenosti se ves razdaja. Doseže vrhunec bolečine in jo spremeni v *ljubezen*. S tem **da še večjo slavo** Očetu in mu daruje novo stvaritev.

Enako kot Jezus ima tudi Marija svoj vrhunec: **to je njena osamljenost.**

Spomnim se preprostega dogodka o Marijini osamljenosti, o katerem pripoveduje evangelij.

Jezus Mariji pokaže Janeza in pravi: *»Žena, glej, tvoj sin«* (Jn 19, 26). Te besede so verjetno Mariji zvenele kakor nadomestilo. Doživlja namreč preizkušnjo, da izgubi Jezusa, ne samo zato, ker umira, ampak tudi zato, ker nekdo drug zavzame njegovo mesto ...

Ta **»zgodi se«** je drugačen kakor prvi. Ob oznanjenju se zdi, da mora Marija, ki se je posvetila Bogu kot devica za vse življenje, spremeniti svoje načrte. In postane Jezusova mati, čeprav ostane devica.

Pri drugem **»zgodi se«**, ob vznožju Kalvarije, se odpove Jezusu in samo tako postane mati vseh, pridobi materinstvo v odnosu do nešteto ljudi.

V Marijini osamljenosti je v vsej polnosti izpolnjen Božji načrt, ko je dosegla vrhunec neizrekljive *bolečine* – *ljubezni*. S tem je dala slavo Sinu in Očetu, k čemur je bila poklicana, to je k materinstvu v odnosu do Cerkve: *ne samo do Jezusa, temveč do vsega njegovega telesa.*

Ne moremo si zamisliti, kakšno bolečino je morala izkusiti Marija, ko je Jezus zavpil **»Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil«** (Mt 27, 46; Mr 15, 34). V tistem trenutku mu je želela biti še posebej blizu. A morala se mu je odreči. Nikakršne pravice ni imela biti Jezusova mati in ob tem prehodu k drugemu materinstvu, ki ji ga je Jezus pokazal, se ni mogla ne pritoževati ne braniti.

Tako Jezus v trenutku zapuščenosti ni imel, če lahko tako rečemo, ne očeta ne matere. Bil je kakor nič, rojen iz nič ...

Tudi Marija je obvisela v praznini. Njena veličina je bil Jezus, njen Sin. Sedaj ga je morala izgubiti. Zdi se, da *Osamljena* v tistem trenutku – po Božji volji – nima deleža pri Sinovih bolečinah, pri odrešitjskem delu. Izgleda ločena od Sina, **ki se sam daruje za vse, tudi zanjo.**

Pri tej največji, najplemenitejši daritvi v zgodovini človeštva in vsega stvarstva Božjega Sina je Marija sodelovala z neizrekljivo, lahko bi rekli neskončno močjo. **In prav tako je postala naša mati ...**

Vse to se ne bi bilo zgodilo, če ne bi bilo v Božjem načrtu. Tako je namreč trpela in skoraj umrla s potrpežljivim

in umirajočim Sinom, tako se je odpovedala svojim materinskim pravicam do Sina za odrešenje ljudi in – kolikor je bilo v njeni moči – žrtvovala svojega Sina. Po pravici lahko rečemo, da je skupaj s Kristusom odrešila človeški rod ...

Samo tako lahko razumemo veličino nas, ljudi. Po večnem načrtu smo namenjeni, da postanemo »**dru-gi Jezus**«, Božji kakor On ...

»Resnično, resnično vam povem: če pšenično zrno ne pade v zemljo in ne umre, ostane samo; če pa umre, obrodí obilo sadu« (Jn 12, 24), je pred trpljenjem o sebi rekel Jezus. Če je umiral Božji Sin, »prvorojenec«, kakor pravi sveti Pavel, »med tistimi, ki vstajajo od mrtvih« (prim. Kol 1, 18), je umiral zato, da bi dal življenje številnim Božjim otrokom.

Tudi Marija je plačala – se darovala za nas. In za Jezusa, ki ga je darovala, ni mogla dobiti v zameno polovičnih Jezusov, temveč pristne »druge Jezuse« z njegovo lučjo in njegovo ljubeznijo. Kakor On. »Ljubil si jih, kakor si ljubil mene« (Jn 17, 23).

Origen, ki je Marijo prvi imenoval Mati v odnosu do drugih, ne samo do Jezusa, pravi: »Marija /.../ ni imela drugega sina razen Jezusa in ta reče svoji materi: »Glej, tvoj sin!« Njegove besede niso: »Glej, ta je tvoj sin!« Rekel je torej: »Ta je Jezus, ki si ga rodila.« Kdor je namreč popoln, ne živi več zase, ampak živi v njem Kristus, in ker živi v njem Kristus, lahko Mariji reče o njem: »To je tvoj sin, Kristus.«

Jezus se torej v svoji zapuščenosti zdi samo človek in Marija se v svoji osamljenosti – ki je njena zapuščenost, ker je bil njen sin Bog – zdi žena kakor druge. Kljub temu pa je med tema dvema zapuščenostma, Jezusovo in Marijino, razlika: Jezus je v svoji zapuščenosti sam, Marija je s sinom, Janezom.

A ne samo to; iz načina, kako se Jezus obrača k njej: »Žena, glej, tvoj sin!« (Jn 19, 26) in k učencu: »Glej, tvoja mati!« (Jn 19, 27), takoj razumemo, da ne gre zgolj za sinovo ljubezen do matere ali zaščitnika do Janeza. Mariji je v tistem trenutku v podobi Janeza zaupana Cerkev kot njena hči; in Cerkev v Janezu dobi Marijo za Mater.

Naslednji stavek iz evangelija »In od tiste ure jo je učenec vzel k sebi« (Jn 19, 27) kaže, kaj je naloga Cerkve in slehernega kristjana: vzeti Marijo na svoj dom in živeti z njo. Hoditi k Jezusu z Marijo, po Mariji, kolikor je Marija duhovna mati, torej mati, ki hrani kristjane z odrešenjem – to pa prihaja iz njenega telesa, kakor je rekel sveti Avguštin.

In ker nas je izročil Mariji, ni druge poti, da bi v polnosti izkoristili odrešenje, kakor je ta, da izpolnimo Jezusovo voljo: da vzamemo k sebi Marijo in po njej pridemo k Jezusu – in Janez »jo je vzel k sebi«.

Marijo ljubimo, jo prosimo, z njenimi podobami krasimo svoje domove. Njej so posvečene cerkve in spomeniki; navzoča je v katoliški Cerkvi, v drugih cerkvah, v srcih vernikov ...

ŽIVIM Z BREZMADEŽNO

Živiva skupaj, o Marija,
brez Tebe revna sem tako,
s Teboj se ne bojim ničesar,
ker z mano Tvoje varstvo bo.

Moliva skupaj, dobra Mati,
naj najin klic prodre v Srce,
če s Tabo kličem k Tvoj'mu Sinu,
me Oče rad uslišal bo.

Deliva delo, Gospa moja,
vse misli, besede, vse skrbi,
pošiljaj vedno in povsod
svoj blagoslov na mojo pot.

Trpiva skupaj, o Sočutna,
naj trnje rani mi srce,
le meč skušnjav in pa obupa
naj nežno mimo mene gre.

Ljubiva skupaj, o Brezmadežna,
Srce je Tvoje sreče vir,
o daj nebeške mi ljubezni,
izprosi dušam Božji mir.

Nekoč bo treba tud' umreti,
s Teboj od sveta slovo vzeti,
le eno takrat si želim,
da večno milost pridobim.

Ko pa končano bo življenje,
končano tud' bo vse trpljenje,
takrat se s Tabo veselila bom,
ker končno pridem v Tvoj rajski dom. Amen.

S. Jožefa Ogulin

*Papež Pavel VI.
Litanije brez konca*

MATI ODREŠENIKOVA

Marija,
izraelsko ljudstvo
si osrečila, ker si njegova hči;
ljudstvo, izbrano za poslanstvo.

Marija,
razglašena
za blaženo med ženami.

Marija,
s preroškim spoznanjem,
da Te bodo blagrovali
vsi narodi.

Marija,
vzvišena nad vsemi bitji,
milosti polna,
sveta zaradi popolne nedolžnosti in
brezmadežnosti
in popolne predanosti
v ljubezni do Boga.

Marija,
Mati Kristusova,
Mati Božja,
Mati vernikov,
naša Mati.

Marija,
v Tebi se popolnoma uresničuje,
kar je Kristus podaril in obljubil
odrešenemu človeštvu.
Prva si sodelovala
pri odrešenju
in po njegovi zaslugi
se v Tebi zrcali
celotna podoba Cerkve,
Ti si njen vzor.

Marija,
predmet najpozornejšega preučevanja
in najbolj vnete pobožnosti.

24. marec 1965

Pripravlja: Nataša Ahčin

POZORNOST

Vpričo hudega trpljenja se čutimo nebojlene
in ne najdemo pravih besed.
Ko spremljamo brata ali sestro,
ki sta pogreznjena v skrivnost križa,
lahko spoštljiv in sočuten molk, bližina,
molitev, nežna in tolažilna kretnja, pogled,
nasmeh pomenijo veliko več kot množica besed.
To izkušnjo sta doživela apostol Janez
in Devica Marija, ki sta spremljala
Jezusa na vrhuncu
njegovega trpljenja
in smrti na križu.

Papež Benedikt XVI.

SRCE

Srce ni le utripajoča mišica in nemi kos mesa,
srce ni minljivo hrepenenje v prsih človeka.

Srce je svetišče Večnega,
je radost in bolečina, je pesem in tišina,
je posoda jeklena, a tudi v trenutku drobljiva.

Če Bog ne bi ustvaril srca,
bi življenje ne poznalo ne smeha ne solza,
vse bi bilo le brezčutno opravljanje obveznega
in molili bi z ustnicami, ne s predanostjo vsega bitja.

O, Gospod, ne daj, da mi kdo ali kaj ukrade srce
in tam sredi duše pusti kamen, sušo, gorje!

Kje boš potem domoval Ti?

Kam boš položil glavo in se spočil od poti,
kaj boš poslušal, če utihne iskreni »ljubim te«
in za koga boš prihajal na oltarje in v kelihe?

Zato mi podari vse bolj čuteče srce,
četudi bo trpljenje ostrejšje
in me ogenj ljubezni izžge,
saj boš Ti izpolnil prekate izpraznjene
in tiho vstopil v razpoke izžgane.
Končno bom umito sočutje
v zavetju Tvoje srčne rane.

Nataša Ahčin

V TIŠINI

V tišini iščem svoj obraz,
v tišini ni laži.
Verujem, živim.
V tišini govori Resnica.
V tišini se oglašja Mir,
globoki mir trenutka.
V njem ni strahu,
le upanje me greje.
V tišini nisem sama.
Toliko ljudi je z menoj.
Trpijo, upajo, iščejo – doklej?
Neskončni ve odgovor.
Pri Njem se vse konča
in vse se spet začinja.
V tišini govori Resnica.

Marjetka Smrekar

MOLITEV ZA USMILJENJE

Pomagaj mi, Gospod,
da bi bile moje oči usmiljene,
da ne bi nikoli sumničila in sodila po zunanosti,
ampak iskala to, kar je v dušah mojih bližnjih lepo
in dobro. Pomagaj mi, Gospod, da bi bil moj sluh
usmiljen, da bi se sklanjala k bližnjim v potrebah,
da bi moja ušesa ne bila gluha ob bolečini
in vzdihljajih bližnjih. Pomagaj mi, Gospod,
da bi bil moj jezik usmiljen, da bi o bližnjih nikoli
ne govorila zaničljivo, pač pa da bi imela za vsakogar
besedo tolažbe in odpuščanja. Pomagaj mi, Gospod,
da bi bile moje roke usmiljene in polne dobrih del,
da bi ljudem stregle z ljubeznijo in nežnostjo.
Pomagaj mi, Gospod, da bi bilo moje srce
usmiljeno, da bi čutilo vse trpljenje bližnjih
in nikoli ne bi okamenelo
in se zaprlo za sočutje.

Sv. Favstina Kowalska

Blažena mati Terezija (1910–1997)

Pripravila Darka Hlaj

Brat Roger je v poklon materi Tereziji v času njene beatifikacije leta 2003 napisal sledeče vrstice:

Živimo v svetu, kjer sta svetloba in tema sočasno prisotni. Mati Terezija je prek svojega načina življenja vabila ljudi, naj izberejo svetlobo. Na ta način je veliko ljudem odprla pot do svetosti. Razjasnila nam je besede, ki jih je sveti Avguštin napisal štiri stoletja po Kristusovem rojstvu: »Ljubi in povej to s svojim življenjem.« Zaupanje v Boga postane verodostojno in je prepričljivo predvsem, kadar ga resnično živimo.

Imel sem mnogo priložnosti za pogovor z materjo Terezijo. V njenem odsevu je bilo pogosto moč opaziti svetost Kristusa. Poleti leta 1976 je prišla v Taizé. Na našem hribu je bilo vse polno mladih iz različnih držav. Tisti dan sva skupaj napisala molitev: »O Bog, Oče vsakega človeškega bitja, ti nas vse vabiš, naj prinašamo ljubezen tja, kjer so ubogi ponižani, spravo, kjer so ljudje razdeljeni, veselje, kjer je Cerkev omajana. Ti nam odpiraš pot, da smo lahko kvas skupnosti celotne človeške družine.«

Isto leto sem skupaj s še nekaterimi svojimi brati odšel za nekaj časa k ubogim v Kalkuto. Živelimo smo blizu doma matere Terezije v revnem predelu mesta. V tem

hrupnem okolju, polnem otrok, so živeli pretežno muslimani. Neka krščanska družina nam je ponudila gostoljubje v svojem domu na križišču več manjših ulic s trgovinami in delavnicami. Mati Terezija je pogosto prihajala molit z nami. Popoldan me je včasih prosila, naj grem z njo obiskovat gobave bolnike, ki niso imeli več nobenega upanje pred seboj, samo še smrt. Poskušala je pomiriti njihove skrbi.

Včasih je spontano prevzela pobudo. Nekega dne, po vrnitvi z obiska pri gobavih bolnikih, mi je v avtu rekla: »Nekaj te nameravam prositi. Moraš reči da!« Preden sem ji odgovoril, sem skušal izvedeti več o tem, kar je želela, vendar je samo ponovila: »Reci da!« Potem mi je razložila: »Obljubi mi, da boš od zdaj naprej nosil svoje belo oblačilo vsak dan ves dan. To znamenje je potrebno v razmerah današnjega časa.« »Da,« sem odvrnil, »govoril bom s svojimi brati in bom nosil belo oblačilo, kadar bo le možno.« Tako je svojim sestram naročila, naj sešijejo belo oblačilo, ter vztrajala, da del tega oblačila sešije sama.

Bila je posebej pozorna do otrok. Predlagala je, naj greva skupaj z enim izmed mojih bratov, ki je zdravnik, vsako jutro v sirotišnico in poskrbiva za bolne otroke. Že prvi dan sem srečal majhno deklico, staro štiri mesece. Povedali so mi, da je prešibka, da bi lahko preživela virus, ki prežijo pozimi. Mati Terezija je predlagala: »Vzemi jo s seboj v Taizé; tam boš lahko skrbel zanjo.«

Na letalu, ko smo se vračali v Francijo, se mala deklica Marie ni počutila dobro. Šele ko smo prispeli v Taizé, je začela prvič zadovoljno godrnjati tako kot veseli otroci. V prvih tednih je pogosto spala v mojem naročju, medtem ko sem delal. Počasi so se njene moči povrnil.

*Ne iščite velikih reči, ampak delajte
majhne stvari z veliko ljubeznijo ...*

*Manjša kot je stvar,
večja mora biti naša ljubezen.*

Mati Terezija svojim sestram, 30. 10. 1981

Kmalu se je preselila v vas, v hišo blizu naših. Moja sestra Genevieve, ki je pred leti sprejemala otroke v Taizéju ter jih vzgajala, kot da bi bili njeni lastni, jo je sprejela na svojem domu. Ko je bila Marie krščena, sem postal njen boter in imam jo rad, kot bi bil njen oče.

Nekaj let za tem je neko jesensko nedeljo mati Terezija ponovno prišla v Taizé. Med molitvijo sva skupaj izrazila skrb, ki še danes ostaja pereča: »V Kalkuti so domovi za umirajoče vidni. Vendar je v mnogih krajih sveta veliko mladih v nevidnih, skritih domovih za umirajoče. Ti mladi so zaznamovani z razdrtimi odnosi ali pa so preveč zaskrbljeni za prihodnost. Ločitve so v njih ranile nedolžnost otroštva ali odraščanja. Nekateri so globoko razočarani: kaj je sploh dobrega v življenju; ima življenje še kakšen smisel?«

Skupaj z dvema bratom sem odšel v Kalkuto na pogreb matere Terezije. Želeli smo se zahvaliti Bogu za dar njenega življenja. Želeli smo peti hvalnice skupaj z njenimi sestrami v duhu molitve. Ob njenem truplu sem se spomnil vsega, kar nama je bilo skupno, še posebno prepričanja, da nas občestvo z Bogom spodbuja, naj lajšamo človeško trpljenje na zemlji. Da, kadar lajšamo trpljenje drugih, takrat se srečamo s Kristusom. Mar ni Kristus sam tisti, ki nam govori: »Vse, kar ste storili komu izmed mojih najmanjših, ste meni storili.«

Dobremu Bogu ni nič majhno, kajti On je tako velik, mi pa tako majhni – zato se sklanja in se trudi, da naredi za nas tiste male reči, da bi nam dal priložnost, da Mu pokažemo svojo ljubezen.

Ker jih dela On, so zelo velike; neskončne so. Da, moji otroci, bodite zvesti v majhnih vejah ljubezni, v majhnih žrtvah – v majhnem notranjem zatajevanju – majhni zvestobi Pravilu, kar bo v Vas gradilo življenje svetosti – napravilo vas bo podobne Kristusu.

Tako je naročila mati Tereza sestrām misijonarkām ljubezni prvi petek novembra 1960.

NAŠLA SEM TE

Gospod, vedno te najdem v trpljenju ljudi.

Trpljenje je kakor glas zvona,
ki kliče Božjo zaročenko k molitvi.

Gospod, videla sem te v sprejemanju
in nedoumljivem veselju ljudi,
katerih življenje je izmučila bolečina.

Toda nisem te uspela najti v svojih drobnih težavah in v svojih plehkkih neprijetnostih.
V svoji utrujenosti sem nekoristno pustila,
da gre mimo drama tvojega odrešenjskega trpljenja. Toda živa radost tvojega vstajenja
je ugasnila moje pomilovanje.

Gospod, verujem,
vendar pomagaj moji veri!

Bl. Mati Terezija

Sodobni duhovnik – bolj otrok kot vojak

Pogovarjal se je p. Andrej Šegula.

André Daigneault, duhovnik in pisatelj

Gospod André Daigneault je kanadsko-francoski duhovnik in avtor mnogih duhovnih knjig. Znan je tudi v slovenskem prostoru. Pred leti je pri Založbi Emanuel izšla njegova knjiga *Pot nepopolnosti, letos pa Duhovnik tretjega tisočletja*. V slednji poglobljeno razmišlja o poslanstvu duhovnika sredi sodobnega sveta – tako v Severni Ameriki kakor tudi v Evropi. Ob izidu slovenskega prevoda smo ga prosili za kratek pogovor.

Gospod André, v slovenskem prostoru vas poznamo kot avtorja dveh knjig, in sicer Poti nepopolnosti in Duhovnika tretjega tisočletja. Kako bi se na kratko predstavili? Bi lahko izpostavili trenutek ali dogodek iz svojega življenja, ki vas je še posebej zaznamoval?

Rojen sem bil v eni od delavskih četrti Montreala. Od sedemnajstega do enaindvajsetega leta sem delal za podjetje Seagram (kanadski viski). Po težavnem najstniškem obdobju sem se vrnil k Bogu na praznik svetega arškega župnika s spovedjo, ki je zaznamovala moje življenje. Zame je bila to izkušnja USMILJENJA in srečanja z Jezusom v zakramentu ODPUŠČANJA. Imel sem enaindvajset let in bil sem precej oddaljen od cerkve. Ta velika milost je spremenila moje življenje.

Kdaj ste začutili željo, da bi oznanjevali tudi s pomočjo pisane besede? Kaj je osrednje sporočilo vaših knjig, nagovorov? Kaj je tista »gonilna sila«, ki vas žene k ustvarjalnosti?

Vedno sem imel dar za pisanje, tudi pred spreobrnitvijo. Pisal sem, preden sem bil posvečen; s pisanjem sem nadaljeval tudi potem. Osrednje sporočilo mojih del je: "Evangelij je oznanjen ubogim! Ubogim, ki smo mi vsi, tudi duhovniki. Tudi to je sporočilo več mojih knjig.

Kaj vas je nagnilo k temu, da ste napisali knjigo o duhovništvu? Je kakšen globlji razlog?

Ugotovil sem, da se je po drugem vatikanskem koncilu malo pomešalo službeno in krstno duhovništvo. To je morda imelo posledice pri škofijski in župnijski pastora-li, kar je povzročilo, da smo pozabili, da je glavna vloga laika v tuzemskem, posvetnem življenju.

Komu bi priporočili svojo knjigo? Zakaj jo je vredno prebrati?

Želel sem, da bi bila ta knjiga dostopna čim več ljudem: preprostem delavcu, babici, fantu, ki razmišlja o duhovništvu, bogoslovcu, sestri (redovnici) in duhovniku.

Knjiga nosi naslov Duhovnik tretjega tisočletja. Kako bi v nekaj misli strnili značilnosti duhovnika sodobnega časa?

Menim, da mora biti duhovnik sodobnega časa ubog v srcu. Biti mora bolj otrok kot vojak, bolj šibak kot močan, raje ranljiv kot utrjen. Duhovnik je poklican, da je siromak in otrok, ki gori v Kristusovi milosti, se izogiba iskanju slave in nadvlade ter tako ves postane služabnik ubogih in majhnih, ker tudi sam postane majhen in ubog v srcu. Duhovnik današnjega in jutrišnjega dne mora biti ponižen in služiti ponižnim. Pokazati mora naklonjenost ranjenim in ljudem, ki niso ljubljani, ter vsem drugim ubogim.

Kateri del knjige bi posebej izpostavili kot srčiko svojega razmišljanja o duhovništvu?

Osrednjo misel moje knjige najdemo v poglavjih 10 in 11 (op. 10: Duhovnik jutrišnjega dne: svetnik, ubog v duhu; 11: Kratek povzetek o službenem duhovništvu).

Ste kdaj kot duhovnik doživeli »temno noč« in sočutje? (Če ste), kako ste nato spet občutili Božji dotik?

Pogosto sem v svojem duhovniškem življenju doživel »temno noč« in sočutje. Duhovnik mora, tako kot Jezus, doživeti nekakšno »kenozo« (izpraznjenje) – odpoved in spust v uboštvo. Tu, v svojem uboštvu in ranah, ki smo jih zavestno sprejeli, postanemo sočutni. A sočutje do ubogih in ranjenih se mora začeti s sočutjem do svojih lastnih ran in uboštva. Včasih je potrebno, da kot otroci pademo na kolena pred tabernakljem in nam usmilje ni Jezus počasi žge srce ter nas spreminja v duhovnike, polne milosti.

Duhovnik – človek s srcem, prebodenim med nebom in zemljo. Kaj narediti, ko je preveč zemlje in premalo neba?

Ko zemeljsko postane pomembnejše od nebeškega, se je treba najprej zahvaliti Bogu za možnost, da se ponižamo in zavemo svojega uboštva. Teologija nam tu ne pomaga, pomagajo nam dejanja upanja in ljubezni. Tedaj se moramo zavedeti svojega življenjskega ravnovesja; smo le ranljiva človeška bitja. Dobro je, če imamo duhovnika svetnika, ki se mu lahko zaupamo in izpovemo. Dobro je, če se posvetimo molitvi srca in v kapeli vzliknemo Bogu: "Usmili se me, ubogega grešnika."

Naše revije Med nami – Duh Assisija in Brezmadežna ne poznate. Revija združuje številne romarje, ki so v skoraj tridesetih letih, od kar organiziramo ta romanja, z brati minoriti poromali v Assisi. Naše bralce gotovo zanima, kaj vam pomeni sv. Frančišek Asiški. Kakšno sporočilo ima za vas? Kaj poveste o njem pri sveti maši 4. oktobra?

Frančišek Asiški mi je velik vzornik; čeprav ni duhovnik,

menim, da je postal zgled duhovnikom našega časa. Je človek s srcem, polnim sočutja in usmiljenja.

Sv. Frančišek ni bil duhovnik, temveč samo diakon. Če bi Frančišek živel danes in bi bil v dvomu, ali naj postane duhovnik ali diakon, kaj bi mu svetovali?

V današnjem svetu bi mu svetoval, naj postane duhovnik, a poseben duhovnik, popotni duhovnik. Duhovnik usmiljenja, misijonar evangelija, ki bi stal ob strani ubogim in tistim, ki jih je življenje ranilo.

Kako mlade spodbuditi, da bi se pogumno odločali za duhovne poklice?

Najprej morajo mladi imeti pred seboj zgled srečnih duhovnikov, ki izžarevajo veselje. Marthe Robin je nekoč dejala: »Boga dajemo le takrat, ko žarimo.« Videti morajo samostojne in navdušene duhovnike. Pritegnilo jih bo, če bodo spoznali duhovnike, ki so srečni v svojem poklicu in imajo tudi bogato notranje življenje. In kot pravi pater Cantalamessa: »Potrebujemo duhovnike, ki oznanjajo kerigmo, veselo oznanilo (kar je vedno pred katehezo).« V naši cerkvi je danes veliko kristjanov, ki so prejeli zakramente, so moralni, niso pa evangelizirani. Ali ne bi bil to izziv v letu vere?

Hvala za vašo pripravljenost in obilje blagoslova pri vsem vašem poslanstvu!

*Iz slovenščine v francoščino
vprašanja prevedel Dimitri Duhannoy,
iz francoščine v slovenščino
odgovore prevedla Nataša Korošec.*

Gospod,
naredi me za orodje tvojega usmiljenja.
Tam, kjer je rana, naj prinesem nežnost.
Tam, kjer je greh, naj prinesem odpuščanje.
Tam, kjer je trpljenje, naj prinesem uteho.
Tam, kjer je bolečina, naj prinesem sočutje srca.
Tam, kjer je bolehnost, naj prinesem ozdravljenje.
Naredi, da ne bom poskušal toliko povedati z lepimi besedami,
temveč bolj prisluhniti trpljenju bližnjega.
Ne toliko nasmehov tistim, ki trpijo, kot joka s tistimi, ki jokajo.
Kajti ko je naše srce ranjeno, lahko ozdravlja druga srca.
Šele ko vidimo lastno revščino, smo lahko usmiljeni.
Ko smo nemočni in nebogljeni otroci,
naj po usmiljenju našega Boga postanemo močni.
Amen.

Andre Daigneault

Romanje v Assisi, 12.–23. julij 2012

Sonja Zver

II. DEL

Sreda, 18. julij 2012

Tokrat smo se z avtobusom odpeljali v srednjeveško mestece Greccio, ki leži na 705 metrih nadmorske višine. Tu je sv. Frančišek I. 1223 pripravil prvo božično igro. Mi smo imeli na tem mestu sveto mašo in doživeli božič sredi poletja, kar je bilo ob ogledu številnih razstavljenih jaslic res posebno doživetje. Obiskali smo tudi Fonte Colombo, kjer je Frančišek napisal dokončno verzijo VO-DILA za svoj red.

Zadnja postaja današnjega dne je bil kraj Rivotorto, kjer je bilo prvo skupno bivališče bratov in predstavlja začetek Frančiškovega bratskega življenja v uboštvu, veselju, delu, apostolatu in molitvi.

Ogledali smo si tudi vojaško pokopališče padlih zaveznikov v drugi svetovni vojni. Malo smo si odpočili, saj je bil dan res vroč. Po vrnitvi v kamp smo se pripravili na odhod k Frančiškovega grobu, kjer smo imeli od 21. do 22. ure molitev samo za našo skupino. Bilo je enkratno doživetje; bili smo sami in nas nihče ni motil. Razmišljali smo o sestri smrti in si podelili izkušnje ob srečanju z njo. Večer je bil res nekaj posebnega, zaključili pa smo ga s pesmijo na trgu pred baziliko.

Četrtek, 19. julij 2012

Tokrat smo se iz kampa v središče Assisija odpravili peš, spotoma smo si ogledali še nekaj zanimivih ulic mesta. Potem smo imeli mašo in si na kratko ogledali še samostan sv. Frančiška.

Popoldne smo bili prosti, teh nekaj ur je vsak preživel po svoje. Kupila sem razglednice, dobiti znamke pa je bil pravi podvig, a na koncu je le uspelo. Seveda sem raz-

glednice tudi napisala in jih oddala v nabiralnik. Dan je bil zelo vroč, zavetje in hlad smo iskali tudi v kakšni cerkvi. K sreči jih opoldne ne zapirajo tako kot v Ljubljani.

Poslovilni večer je bil spet nekaj nepozabnega. Najprej smo imeli večerjo, sledila pa je krasna zaključna molitev, pri kateri je lahko vsak dodal kamenček k mozaiku skupnih doživetij.

Petek, 20. julij 2012

Prišel je zadnji dan v Assisiju in slovo. Kolesarji smo krenili malo po peti uri zjutraj. Kljub zgodnji uri nam je kar nekaj »avtobusnih« romarjev pomahalo v slovo in dobro nam je delo. Dan je bil zelo vroč, posebej naporni so bili vzponi, kljub temu pa smo resnično uživali ob pogledu na krasna polja sončnic. Po ravninskem delu poti smo vozili precej hitro, tudi 35 km/h, saj smo imeli veter v hrbet, kar je bilo resnično super. Do Ancone smo sicer iz Assisija morali prevoziti 170 kilometrov, kar je na začetku zvenelo kot »znanstvena fantastika«, a smo zmogli. Najhuje nam je bilo pred mestom Osimo, kjer smo zaradi vročine morali počivati kar dvakrat, ves čas pa smo se tudi vzpenjali. Termometer, mimo katerega smo se peljali, je kazal kar 46 stopinj Celzija. Verjetno to ni bilo čisto res, mislim pa, da je bilo 40 stopinj. Po krasnem celodnevem kolesarjenju sem imela tik pred prihodom v Osimo defekt. Tako sem se morala kolesarjenju od Osima do Ancone odpovedati in sem se do пристanišča peljala v spremljevalnem vozilu. To mi sicer ni bilo preveč všeč, a ni bilo druge možnosti.

Mesto Osimo leži v italijanski pokrajini Marce in ima danes okrog 35.000 prebivalcev. Najbolj znano je po podpisu Osimskih sporazumov, kar se je zgodilo 10. novembra 1975. Z njimi je bila dokončno določena meja med

bili pri sv. maši, ki ne bi bila v cerkvi. Vreme se je skisalo, pooblačilo se je in vso noč je pihala burja. To je bila posebna glasba za vse nas, ki nismo navajeni takšnih zvokov. Na trenutke je bilo prav srhljivo.

Nedelja, 22. julij 2012

Zjutraj nas je zbudila močna burja. Kljub temu smo se odločili za kolesarjenje in upali, da bomo zmogli. Res je bilo težko voziti, saj so bili sunki burje od časa do časa zelo močni. K sreči je bilo zgodaj zjutraj malo prometa in nekako je šlo. Včasih pa smo se vendarle morali ustaviti in počakati, da so se sunki umirili. V Karlobagu smo si privoščili jutranjo kavico in bilo je prav zabavno, saj smo bili edini, ki so kolesarili. Ker gre v tretje

rado, sem po 50 kilometrih zopet imela defekt. Tokrat ni imelo več smisla krpiti zračnice in do Crikvenice so tako mene kot kolo pripeljali z avtomobilom. Bila sem slabe volje in jezna zaradi zračnice in nekako se nisem mogla sprostiti. Razveselilo me ni niti kopanje, ki smo si ga privoščili popoldne po prihodu na cilj. Prenočišče smo sicer imeli v minoritskem samostanu v Crikvenici in naš gostitelj p. Ante je bil res prijazen. Maše smo se zvečer udeležili v minoritski cerkvi, kar je bil lep zaključek dneva.

Ponedeljek, 23. julij 2012

Po burni noči, ko je pihala orkanska burja, je bilo nemogoče kolesariti. Tako je prva skupina iz Crikvenice odpotovala z avtom do Reke, od koder naj bi kolesarila do Ilirske Bistrice. Jaz sem zjutraj na kolesarskem servisu kupila nov plašč in novo zračnico za moje kolo, nato pa smo morali precej časa čakati na prevoz. V Selcah pri Crikvenici se je namreč razplamtel požar, pa tudi burja ni pojenjala in tako smo bili nekaj časa tako rekoč odrezani od sveta. K sreči je naša Joži našla stranske poti, po katerih se je prebila do nas in na pot smo krenili okrog pol enih popoldne. Zaradi vremenskih razmer so bile vse ceste nabito polne in skozi Reko smo se vozili po polžju. Tako seveda ni bilo nobene možnosti za kolesarjenje in v Ilirsko Bistrico smo prispeli okrog dveh popoldne. Ustavili smo se pri sestrah notredamkah, kjer smo prvotno hoteli prespati. Pogostile so nas s čudovitim kosilom – hvala, hvala, hvala – in ker je bilo precej zgodaj, smo se odločili, da jo še isti dan mahnemo v Ljubljano. Tako smo tudi storili. Za popestritev smo imeli pred odhodom še en defekt, vendar tokrat za spremembo ne na mojem kolesu. Zadevo smo hitro uredili in že smo se vozili proti domu. Na začetku nas je še malo motil veter, vzpon na Knežak sicer ni bil ravno enostaven, a bili smo že utrjeni in sploh nismo opazili, kdaj smo prispeli na vrh. Na poti proti Pivki smo občudovali zeleno pokrajino in vzneseno ugotavljali, da je Slovenija resnično lepa in

nekdanjo Jugoslavijo in Italijo. Malo manj znano je, da je v tem mestu l. 1663 umrl sveti Jožef Kupertinski. Na njegovem grobu smo imeli sv. mašo, kar je bilo resnično duhovno doživetje. Sv. Jožef Kupertinski je bil minorit, ki je imel težko življenje, polno križev in težav. Ker je imel sposobnost zamaknjenja in lebdenja, je danes zavetnik letalcev, priporočajo pa se mu tudi študenti in dijaki, predvsem pred izpiti in testi. Sv. Jožef Kupertinski se je namreč zelo težko učil, pa je vseeno končal teološki študij in bil posvečen v duhovnika. Goduje 18. septembra. Po Jožefu Kupertinskem so poimenovali mesto Cupertino v Silicijevi dolini v Kaliforniji v ZDA.

Noč smo preživeli na trajektu, kar je bilo nekaj posebnega. Spanec je bil bolj dremanje, saj je bilo precej mladine, ki se v svoji nočni zabavi ni preveč ozirala na okolico. Kljub bučni poti smo preživeli.

Sobota, 21. julij 2012

V Zadru smo pristali ob 6. uri zjutraj in fantje so se takoj lotili »operacije« mojeg kolesa. Zamenjali so mi zračnico in kmalu smo jo mahnili iz pristanišča proti kraju Lukovo Šugarje. Tokrat je bila etapa dolga »samo« 75 kilometrov. Voziti po jadranski magistrali je bilo lepo, prometa ni bilo preveč, saj se večina turistov odloči za avtocesto, in uživali smo v krasni naravi in pogledu na sinjmodro morje. Kakšnih 15 kilometrov pred Lukovim Šugarjem je zopet odpovedalo moje kolo. Ni mi preostalo drugega, kot da se še enkrat s kolesom vred dam pripeljati na cilj.

Tokrat smo bili precej zgodnji, vreme je bilo krasno, kar smo izkoristili za kopanje. Bilo je čudovito, saj smo imeli tako rekoč privatno plažo. Pogostili so nas znanci p. Andreja, ki so nam ponudili kraljevsko kosilo in nas tudi prenočili. Hvala za gostoljubnost!

Pozno popoldne smo imeli sv. mašo kar v hiši gostiteljev, kar je bilo tudi zanje nekaj posebnega, saj še nikoli niso

da jo preslabo poznamo. Na poti iz Postojne smo se še malo namučili z enim klancem, potem pa se je pot počasi začela spuščati in začela se je prava »veselica«. Ko smo v Logatcu sklenili krog, smo se še zadnjič fotografirali in do Ljubljane je bil res le še kratek skok. Prispeli smo okrog 20.30 in takoj smo imeli sv. mašo, da smo se zahvalili za vse milosti, ki smo jih bili deležni na romanju, predvsem pa za srečno vrnitev.

Dan smo zaključili z večerjo pri bratih minoritih pri sv. Petru in se po njej polni vtisov vrnili na domove.

Zaključek

Romanje je bilo krasno doživetje, prekolesarili smo okrog 1000 kilometrov in kljub nekaj napornim vzponom nisem imela težav. Kot skupina smo se krasno ujeli, vse dni romanja smo dihal kot družina in to je bil čudovit občutek. Blagoslovljeni so bili tudi dnevi v Assisiju, ki

so bili »hrana za dušo« in počitek za telo pred vrnitvijo v Slovenijo.

To je romanje, ki mi bo ostalo v najlepšem spominu in mislim, da se bom iz tega izvira lahko napajala kar vse leto. Vsekakor pa bom poskusila tudi v vsakdanjem življenju širiti duh Assisija.

Duc in altum

Doroteja Emeršič

Na poti od Ptuja proti Ptujski Gori pri naselju Zgornja Hajdina opazi romar kapelo z Marijnim kipom, v stranskih oknih pa sta na levi strani sveta Terezija Deteta Jezusa, na desni pa sveti Frančišek. Vedno sem se spraševala, kako to, da so združili ta dva svetnika, saj se popolnoma razlikujeta. Tudi njuna duhovnost ni enaka. Od letošnjega julija bolj razumem, kaj imata skupnega. Oba sta verovala, da Jezus živi in da je mala pot tista, ki nas pripelje k njemu. Očitno je avtor kapele razmišljal podobno kot organizatorji prvega kongresa Frančiškovega svetnega reda (FSR) in Frančiškove mladine (FRAMA), ki je bil od 9. do 18. julija v rojstnem kraju Male Terezije v Lisieuxu v Franciji.

Geslo kongresa je bilo »Duc in altum – Odrini na globoko (Lk 5,4)« in že ob prihodu smo ude-

leženci (sedem nas je bilo iz Slovenije) začutili, da so organizatorji resnično odrinili z Jezusom v globino, saj so pričali o tem s svojim veseljem in nalezljivim navdušenjem. Na kongresu je bilo okoli 200 udeležencev iz 35 evropskih držav ter člani predsedstva CIOFS in YOFRA.

Povabljeni smo bili, da s sabo prinesemo poleg nacionalnega svetnika in zastave še kaj, s čimer bi predstavili svojo domovino in delo FSR. Imeli smo veliko slikovnega gradiva, konstitucije, zloženke in frančiškove revije ter seveda potico, slovensko potico, ki je pokuševalci niso mogli prehvaliti. Predvsem pa smo imeli našega Slomška.

Posebnost tega kongresa so bili mnogi jeziki, v katerih so bila predavanja in v katere se je simultano prevajalo. V kabinah za simultano prevajanje so se prevajalci vztrajno menjavali glede na jezike, v katerih so govorili predavatelji. Toliko jezikov je bilo tudi zaradi osnovnega namena kongresa. Ta namreč ni bil v novih projektih, ampak en sam in preprost namen – da se poslušamo, razumemo, ljubimo in učimo drug od drugega. Duh kongresa se bo na ta način razširil na KB po Evropi. Deleval bo po Svetem Duhu, ki nam bo pomagal razumeti različnost in slediti spremembam, ki bodo oblikovale novo kulturo. Ta je velikokrat napačna, zato je potrebno na to odgovoriti. Zavedati se moramo, da je Jezus povsod – tudi v ekonomiji. Zakaj bi se bali? V mnogih delih sveta so obupne razmere. Gospod pa nas spodbuja, da bi jih sprejeli in nanje dobrohotno odgovorili. Za naše odnose je pomembno spodbujanje bratstva, da nikogar ne izločamo, predvsem pa da sprejemamo mlade. Ta pripravljenost ni odvisna od let in zdravja, ampak od naše odprtosti. Bratstva pripravljajo prihod Cerkve.

Zakaj geslo *Duc in altum* – odrini na globoko? Apostoli so delali do teme in bili so utrujeni. Nato pa pride Jezus in jih povabi, naj gredo še enkrat na morje, pa še na drugo stran in na globoko naj odrinejo. Tudi nas vabi, da ne oklevamo, da gremo »na drugo stran«, v novi svet, drugačen od tega, ki ga poznamo. Na poti je dosti težav,

ki jih učenci ne razumejo, se jih bojijo. Jezus izreče neke vrste eksorcizem in prinese mir. Tudi nam pravi isto, vsakemu posebej, skozi stoletja – zakaj se tako bojite težav? Resnična vera ni v tem, da pričakujemo, kaj bo On naredil iz nas, ampak da spoznamo, kaj bi morali sami narediti. Morda je izziv tega kongresa v tem, da na to vprašanje odgovorimo kot kristjani in Frančiškovi učenci.

Vse dneve smo začeli z molitvijo v kapeli. Posebno živo je bilo molitveno pričevanje mladih francoskih prostovoljcev, ki so sodelovali pri pripravi kongresa. Prosili so pristojne, da bi imeli med kongresom 24 ur izpostavljenost Najsvetejši. Lepo in ganljivo je bilo videti, koliko mladih se je skozi ves dan in vso noč zvrstilo v molitvi pred Najsvetejšim.

Čisto posebno doživetje je bila videokonferenca s kardinalom Schönbornom z Dunaja, ki nam je spregovoril o mnogih dvojnostih, ki jih doživlja današnja Cerkve – na eni strani pomanjkanje duhovnikov, na drugi prihajajo mladi duhovniki iz držav Vzhodne Evrope in Azije; na eni strani pohujšanje v Cerkvi, ki je sramota in trpljenje, na drugi ni mogoče spregledati svetosti mnogih skritih in čistih; na eni strani moralna zmeda, na drugi čisti nauk Janeza Pavla II. in Benedikta XVI. Naloga bratov in sester FSR je biti v svetu, skočiti v vodo, vendar odriniti na globoko. Vprašal nas je: »Imate pogum povedati med svojimi sodelavci – kristjan sem, to je moje življenje?« Duhovito in poglobljeno je odgovarjal tudi na naša vprašanja iz dvorane. Ugotovili smo, da imamo dejansko dve Evropi: vzhodno, ki trpi pomanjkanje in ji mora zahodna pomagati, in zahodno, ki je utrujena in naj vzhodna moli zanjo.

Še eno posebnost kongresa moram omeniti, in sicer doživetje, ki ga lahko imenujem »potovanje skupaj«. Napotili smo se na goro Saint-Michel. To je pečina, na kateri stoji pravo mestece z vsemi značilnostmi mesta, osrednji del pa je samostan, ki so ga v 10. stoletju postavili benediktinci.

Na otok se pride na dva načina: po suhem ali po morju. Tisti, ki smo ubrali drugo pot, smo potrebovali kar

malo poguma, saj so nas vodniki resno opozarjali, da je lahko tudi nevarno. To je sedem kilometrov hoje z bosimi nogami po pesku, blatu in vodi. Na dveh mestih je bil morski tok res dokaj močan, vendar smo vsi srečno prispeli. Stisnjene ulice so nas privedle najprej do župnijske cerkve sv. Petra, kjer smo obhajali sv. mašo s krajevnim škofom, ki nam je iz srca spregovoril o radosti kot našem poslanstvu. Višek dneva pa so bile večernice z meniško skupnostjo v gotski cerkvi sv. Mihaela, kjer je zdaj skupnost bratov in sester Fraternité Monastique de Jérusalem, ki je bila ustanovljena leta 1975 v Parizu.

Če se povrnem k izrazu »potovanje skupaj«: ves dan smo bili skupaj bratje in sestre iz FRAME in FSR. Pokazalo se je, da lahko vsaj nekaj časa potujemo skupaj, da nam je lepo. Mladi so kar prekipevali od veselja, domislic, smeha, petja ... Mi pa smo bili zraven. Včasih so mladi upočasnili korak ob nas, mi pa smo ga ob njih pospešili. Ogreli so nas, da smo skupaj peli, se smejali in molili. Da, molili. Ti mladi so nas učili moliti s svojo resnostjo, zbranostjo, vztrajnostjo. Lahko rečem, da so bili tudi sočutni, ko je bilo treba komu z malo večjim številom let pomagati ali ga počakati. Bogu hvala za tako mladino!

Da je naša naloga čutiti s trpečimi, se je pokazalo zadnji dan kongresa. Na plenarnem srečanju smo izbirali mesto naslednjega kongresa, ki bo čez tri leta. Kandidirale so Anglija, Poljska ter Bosna in Hercegovina. Izglasovali smo Sarajevo, mesto, v katerem se je v trpljenju in preizkušnjah rodilo veliko dobrega in plemenitega. Mladi Frančiškovi iz Sarajeva in okolice so se pristrčno veselili, da bodo lahko leta 2015 v tem še vedno trpečem mestu z brati in sestrami iz vse Evrope pričali o popolnem veselju našega očeta Frančiška.

Še zadnjič smo se napotili v baziliko sv. Terezije Dete Jezusa, kjer smo bili soudeleženi pri slovesnem bogoslužju, med katerim je bila izkazana čast blaženima staršema svete Terezije, ki godujeta 12. julija.

Slovo je bilo ganljivo – šest dni smo bivali skupaj kot

bratje in sestre. Sedmi dan smo se poslovili, poslani v svet, med svoje, da oznanjamo. V teh dneh smo veliko prejeli. Zdaj pa je treba živeti, v vsakodnevem življenju nositi Kristusov obraz, ki je obraz sočutja. Zato v duhu nagovarjam nekatere brate in sestre, s katerimi smo se pogovarjali v Lisieuxu, da jih boste tudi bralci revije Med nami začutili in vključili v svoje molitve:

»P. Avgust iz Estonije, ki nimaš niti enega brata ali sestre FSR, ker je še zadnji umrl, prosil si, naj molimo za FSR v Estoniji; Neonila iz Ukrajine, ki si obupano rotla kardinala, naj ti pove, kako naj živite, če pa je pri vas ena sama korupcija. Kot da bi ti že naše poslušanje dalo moči, si naslednje dneve žarela od veselja. Lovro in Irena, mož in žena s Hrvaške, ki sta z besedo pričala o lepoti čistega življenja pred zakonom. Hvala za vajin pogum! Valentina iz Ukrajine, boš do Sarajeva znala kaj več angleščine, kot si mi obljubila, ko se nisva mogli pogovarjati – jaz nisem znala ukrajinskega, ti pa nobenega drugega jezika? Brat Vesselin iz Bolgarije, ki te je vse dneve preganjala misel na to, kako krivico so ti naredili, ko so te odpustili iz službe raziskovalca na fakulteti. Naj ti da mir zavest, da molimo drug za drugega. Joan iz Danske, kljub težki invalidnosti si bila vseh sedem dni nasmejana in optimistična. Catherine iz Londona, kako ti uspeva delo s FO, za katerega si vneto zbirala ideje? Ne bom pozabila Huberta, študenta, ki je vse dneve vodil petje, kako je suvereno mahal – dirigiral našim včasih zelo razglašenim glasovom! Pa španskega Viktorja, ki je s širokim nasmehom ponudil roko v deročih valovih na poti na San Michel. Elisabeth z zlomljeno nogo, pozorno in skrbno Michèle in generalno

ministrico Incarnation s še širšim nasmehom, Tiborja, p. Martina, p. Amanda ... Bog vas blagoslovi!«

Bratje in sestre, skupaj odrinimo na globoko!

Mariatour – 500 km za 500 let Marijinega prikazanja v Strunjanu

Marko Cotman

Ob začetku letošnjega leta se je skupini kolesarjev iz Zdobrove pri Ljubljani porodila ideja, da bi povezali vsa škofijska Marijina svetišča po Sloveniji s kolesarskimi potmi. Prvotna ideja je bila, da bi pot začeli v Ljubljani, od koder bi nadaljevali proti Brezjam, Sveti gori, nato proti Zaplazu, čez Petrovče in Ptuijske Gore do Turnišča. Nato pa se je pri enem udeležencev načrtovanega romanja utrnila ideja, da bi se romanje zaključilo v Marijinem svetišču v Strunjanu, ki letos praznuje 500-letnico Marijinih prikazanj. Romarska pot, imenovana Mariatour, ki naj bi se začela v Turnišču in zaključila v Strunjanu, je dolga okrog 530 km, zato je bilo geslo letošnjega romanja po Marijinih svetiščih Mariatour – 500 km za 500-letnico Marijinih prikazanj v Strunjanu. Kolesarskega romanja po škofijskih Marijinih božjih poteh se je udeležilo sedem romarjev: Robert Zajec, Stane Hrvat, Primož Dovč, Janez Kunc, Robert Kunc, Marko Cotman in p. Martin Gašparič. P. Martin je poskrbel za duhovno vodstvo od Turnišča do Brezij, kjer nas je moral zaradi obveznosti na svoji župniji zapustiti.

Romarsko pot smo začeli 11. 8. 2012 v Turnišču, kjer smo se priporočili Mariji na pusti, kakor jo imenujejo Prekmurci. Pot nas je vodila prek Odrancev, Razkrižja, Ljutomera do Sv. Tomaža – kjer smo imeli krajši postanek pri družini nečakinje p. Martina. Dobro okrepčani smo nadaljevali prek Ptuja do Ptuijske Gore, kjer so nas prijazno sprejeli bratje minoriti ter nam postregli z odličnim kosilom. Pri Mariji Zavetnici s plaščem smo obhajali sv. mašo. Sledil je spust proti Majšperku in po razmeroma ravni poti do Poljčan, nato pa se je ravšina postavila nekajkrat pokonci do Ponikve – rojstne župnije bl. Antona Martina Slomška. Po spustu do Celja in Petrovč smo prenočili v župnijskem domu. V Petrovčah nas je sprejel p. mag. Ivan Arzenšek, ki nam je predstavil baziliko in kapelo v Petrovčah. Naslednji dan smo pot nadaljevali prek Laškega do Radeč, kjer smo se razdelili na skupino »hribolazcev«, ki je pot do Mokronoga prečila prek strmin Šentjanža in Krmelja, ter skupino, ki je vztrajala v nekoliko daljši, a bolj ravni vožnji prek Sevnice. V Mokronogu so se naše poti združile ter nadaljevali

smo prek Mirne do Zaplaza. V osrednjem romarskem svetišču novomeške škofije, ki hrani relikvije bl. mučenca Alojzija Grozdeta, smo opoldne obhajali romarsko sv. mašo in se posebej priporočili svetniku. Sledilo je popravilo strgane verige na Markovem kolesu ter nabiranje kilometrov mimo Šentvida pri Stični, Višnje Gore, Panc do Zadobrove, kjer smo imeli postanek in kosilo pri Cotmanovih. V popoldanskih urah smo se odpravili proti Brezjam do Marije Pomagaj v družbi še dveh mlajših kolesarjev Jerneja Zajca in Urha Cotmana. Na Brezjah so nam prenočišče z večerjo in zajtrkom nudile sestre frančiškank. Zvečer se je p. Martin poslovil. Naslednji dan je šest romarjev nadaljevalo romarsko pot mimo Škofje Loke, Železnikov, nato pa je skupina »hribolazcev« krenila prek Sorice, »dolinci« pa so krenili po dolini Zgornje Sore do Petrovega Brda, kjer smo skupno nadaljevali do Koritnice. Tam nas je pričakalo gostoljubje v obliki pijače Pr'Mešilu (Ložar) in kosilo pri prijazni družini Šorli. Po vzponih in spustih po Baški grapi smo prispeli do 6-kilometrskega klanca na Čepovan, nato pa po lepi Čepovanski dolini do Grgarja. Po kratkem počitku se je začel najtežji del romanja – vzpon na Sveto goro, ki je na trenutke pri marsikaterem romarju spodbudil misel na odstop. Vendar je bila vztrajnost poplačana s prelepim razgledom z vrha Svete gore in obiskom svetogorske Matere Božje. Na Sveti gori so nas prijazno sprejeli pod streho bratje frančiškani, ki so nam nudili prenočišče v

Mladinskem centru Tav ter večerjo in zajtrk v samostanu. Naslednje jutro smo se po hvalnicah in sveti maši spustili do Nove Gorice ter pot nadaljevali po braniški dolini, kjer nas je čakal vzpon na Štanjel, nato pa vožnja mimo prelepih kraških vasi Dutovlje in Tomaj, mimo Sežane do Lipice. Dolg spust nas je vodil prek tržaških vasi Bazovica in Dolina, pri Miljah pa smo prispeli do morja. Za Debelim rtičem in Ankaranom ter mimo Škocjanskega zatoka in Kopra je sledila pot do Izole, nato pa po parenzani mimo Strunjana, prek Portoroža do Pirana, kjer bil naš kolesarski cilj. Z vkrcanjem na jadnico Staneta Hrvata smo se udeležili pomorske procesije strunjanske Marije od Pirana do Strunjana. Naše štiridnevno romanje se je zaključilo s slovesno mašo ob 500-letnici prikazovanj Marije v Strunjanu.

V štirih dneh romanja smo prevozili prek 530 km poti. To bi bilo nemogoče, če nas ne bi spremljal kombi, ki je vozil vso prtljago, in če nas ne bi sprejela dobrotla ljudi, ki so nam nudili prenočišča in prehrano. Pri tem pa je bilo najpomembnejše varstvo Matere Božje, ki nas je varno vodila od Turnišča, prek vseh njenih svetišč do cilja v prelepem svetišču v Strunjanu. Najlepša hvala družini nečakinje p. Martina, bratom minoritom na Ptujski Gori, dominikanskemu patru in župniku mag. Ivanu Arzenšku v Petrovčah, gospodinjam v Zadobrovi, sestram frančiškankam na Brezjah, družini Šorli in Ložar v Koritnici ter bratom frančiškanom na Sveti gori.

Otroci, bodimo sočutni

Sv. Frančišek Asiški je stopil na pot evangelijske uresničitve, ko je ob srečanju z gobavcem odkril resničnost Jezusovih besed in njegove navzočnosti:

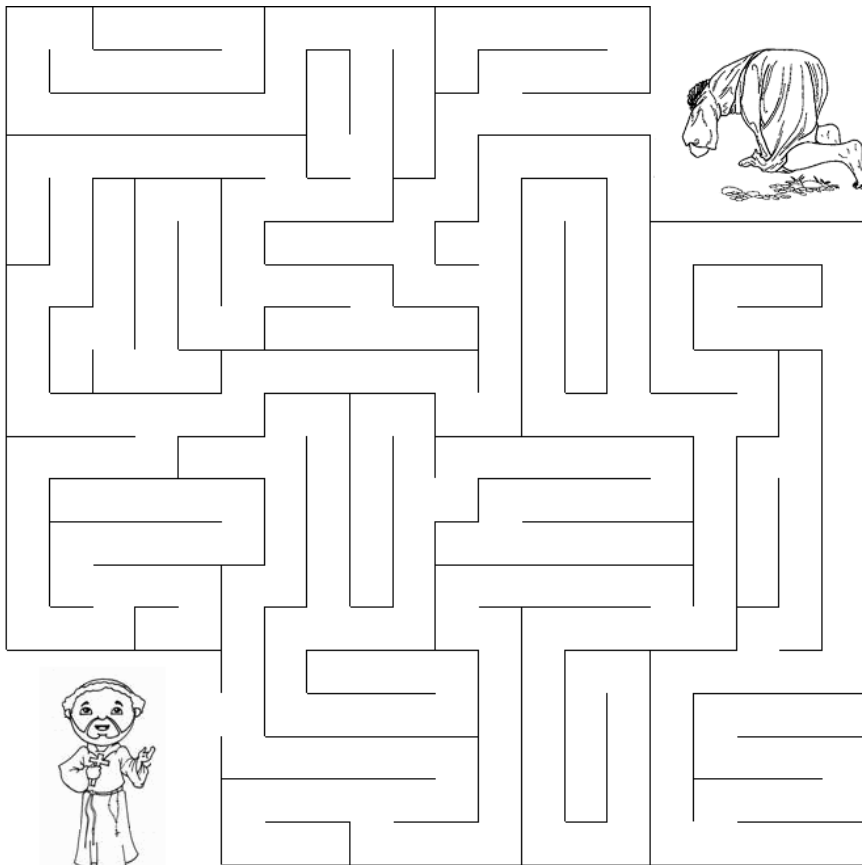
»Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta! Prejmite v posest kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta! Kajti lačen sem bil in ste mi dali jesti, žejen sem bil in ste mi dali piti, tujec sem bil in ste me sprejeli, nag sem bil in ste me oblekli, bolan sem bil in ste me obiskali, v ječi sem bil in ste prišli k meni ... Resnično, povem vam: 'Kar koli

ste storili enemu od teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili'« (Mt 25,34-46).

Preden se je sv. Frančišek srečal z gobavcem, se je gobavec bal in je hotel pred njimi zbežati. Nato pa je zaslišal glas: »Premagaj sam sebe!«

Tako je Frančišek objel gobavca in ga poljubil. Pozneje je ugotovil, da je tisto, kar mu je bilo do tedaj zoprno, zdaj postalo zanj najboljše, kar je lahko storil.

Pomagaj sv. Frančišku najti pot do gobavca:

Mohan in kozarec vode

Kadar se zavedamo trpljenja ali stiske ljudi in jim želimo pomagati, smo sočutni. Pomagamo jim lahko na najrazličnejše načine: od tega, da nekomu pomagamo po stopnicah, do tega, da človeka, ki je sam in se želi pogovarjati, poslušamo. Za sočutnost je potrebno najprej dobro opazovati, da lahko sploh vidimo, kdo je v težavah. Nato se v mislih postavimo na njegovo/njeno mesto in razmislimo, kako mu/ji lahko pomagamo.

Deček Mohan je s tem, da je šel po vodo, pokazal sočutje do svoje bolne mame. Preberi zgodbo in razmisli, kakšna sočutna dejanja je Mohan storil in zakaj.

Nekoč je v Indiji živel deček z imenom Mohan. Neke zimske noči je mama dobila visoko vročino. Bila je zelo nemirna in ni mogla spati. Sredi noči je postala žejna, zato je prosila svojega sina, naj ji prinese kozarec vode. Mohan je takoj vstal in šel v kuhinjo, da bi svoji ljubi materi prinesel piti. Ugotovil je, da je vedro za vodo prazno. Takrat v hišah namreč še ni bilo tekoče vode. Človek ni preprosto odprl pipe, iz katere bi pritekla pitna voda. Vodo so morali prinesiti iz vodnjaka ali izvira.

Mohan ni vedel, ali naj mami pove, da je zmanjkalo vode, in jo prosi, da počaka do jutra, ko bo kuharica prinesla vodo iz vodnjaka. To bi pomenilo, da bi ostala žejna vso

noč! Ali bi lahko Mohan tako dolgo gledal, da njegova mama trpi? Ne, nikoli!

Tako je v mrzli noči zapustil hišo in odšel v vas po vodo. Napolnil je vedro in ga nesel vso pot domov. Hitro je nalil vodo v kozarec in ga nesel mami. Ko je vstopil, je ugotovil, da mama spi.

Ponovno je bil v dilemi. Naj jo zbudi ali pusti spati? Odločil se je, da je ne bo zbudil, zato se je usedel na stol zraven postelje in z obema rokama prijel kozarec, da ne bi razlil vode.

Ko se je mama čez nekaj časa zbudila, jo je čakalo preseñenje: Mohan, sedeč ob njeni postelji, z vodo v rokah. Ko je opazil, da se je zbudila, ji je hitro dal piti. Rekel je:

„Oprosti, da ti nisem prej prinesel vode, moral sem iti po njo, sedaj pa sem čakal, da se zbudiš.“ Mama je hvaležno in s ponosom spila kozarec vode. Vedela je, da jo ima sin rad in je bila ganjena zaradi njegovega sočutnega dejanja. Sočutje lahko torej izkažemo kjerkoli in kadarkoli. Morda boš jutri opazil/-a stisko svojega sošolca, ker ne razume učne snovi ali dolgočasje mlajše sestrice, ker se nihče ne igra z njo.

Sočutni pa smo lahko tudi do živali, ki pozimi, ko v naravi ni veliko hrane, še posebej potrebujejo našo pomoč. Z družino lahko izdelate lojne pogače zanimivih oblik, ki bodo hkrati hrana za ptičke in praznično okrasje za kakšno drevo.

Užitni okraski za ptice

Lojna pogača za ptice je naravna in jo je preprosto izdelati. Potrebujete loj, ki ga kupite pri mesarju, različna semena, modelčke, vrvico ali žico in voščeni papir. Loj raztopite. Ko se ohladi, primešajte sončnična semena, ki jim lahko dodate orehe, lešnike, proso ali

koruzo. Z maso napolnite modelčke za peko, ki jih postavite na povoščen papir, da se ne sprimejo s podlago. V še tekočo maso vstavite vrvico ali žico in pustite stati čez noč. Ko se loj strdi, ga previdno odstranite iz modelčka in okraske obesite na drevo blizu okna, da boste lahko opazovali ptičke pri hranjenju.

V naši družini se v adventnem času vsak večer zberemo za mizo ob venčku in molimo, da bi pripravili srca za božično skrivnost. Vsak od nas se na svoj način zahvali za preživet dan in prosi Boga za blagoslov za prihodnje dni.

Na božični večer je v hiši svetlo. Dokončujemo jaslice, pospravljamo, okrašujemo jelko ... A videz ni tako pomemben; pomembno je, da Jezusa v resnici sprejmemo v srce.

Pri polnočnici je še posebej lepo – zunaj noč, zvezde in sneg; v cerkvi Bog, luč in sreča. Ko se vrnemo od te prav posebne maše, pa ob jaslicah pojemo božične pesmi.

Marta Lajevce

Romanje v Assisi, julij 2012

Polona in Boris Greif

20. julija smo se mladi in otroci iz Veržeja, Lenarta in Slovenske Bistrice pod vodstvom p. Damijana Tikviča odpravili na romanje v Assisi. Spremljali so nas tudi s. Zalika Svenšek, s. Pavlina Kolbl in veržejski župnik Jožef Krnc. Avtobus je bil poln raznolikih majhnih in velikih poznavalcev Frančiškovega življenja. Na pot smo krenili z velikimi pričakovanji: nekateri, da prvič vidijo rojstni kraj velikega svetnika, drugi da ga po dolgih letih ponovno doživimo v vsej njegovi veličini, vsi pa z željo po novih doživetjih. Po že utečenem programu smo obiskali kraje, ki jih je sv. Frančišek za vedno zaznamoval, ob tem pa skušali bratsko živeti v kampu La Stalla pod goro Subasio. Kakor je bilo pisano vreme (grelo nas je sonce, hladil veter, ni pa manjkalo niti dežnih kapljic, ki so nas zadnji večer predčasno pregnale domov), so bila pisana naša doživetja in trenutki, ki so nam ostali v spominu:

Po petnajstih letih sem ponovno poromala v to malo umirjeno mesto. Na povabilo s. Zalike Svenšek sem se z veseljem takoj odzvala povabilu. Ponovno sem želela začuti utrip starega mesta, predvsem pa nekaj dni stopati po stopinjah sv. Frančiška. Taboriti v šotorih, spoznavati Frančiškovo življenje, predvsem pa mlade Frančiškove otroke navduševati za preprostost življenja je bilo bistvo teh petih dni, ki smo jih preživljali skupaj. Mladi so z velikim navdušenjem gradili skupnost, pripravljali križev pot, izdelovali ovčke kot spomin na prve jaslice. Zbirali smo se ob jutranji

in večerni molitvi v taboru, pri sv. maši. Najlepša in najgloblja pa je bila večerna molitev na Frančiškovem grobu. Preprostost, popoln mir, petje, tiha molitev ... Kako neskončno je hvaležno moje srce, saj v življenju svojem čutim Tvojo toplo dlan ... dan pred mano je še nepoznan, vendar Ti ga zaupam, saj za svoje Ti skrbiš ... je pelo, se zahvaljevalo in se veselilo moje srce. V teh dneh sem ponovno poromala k preprostosti svojega bitja in zavedanja, da nas On vedno in povsod nosi na rokah. Frančiškov duh pa naj še naprej veje. V otroških življenjih in na vseh naših poteh (Mateja Doberšek, animatorka).

Med poletnimi počitnicami sem šla v Assisi. Tam smo hodili po Frančiškovih poteh.

Najbolj mi je bila všeč porcijunkula, ker me je pritegnila majhna cerkva v njej, in bazilika svetega Frančiška, ker me je nagovoril grob svetega Frančiška (Kristina Jug, 10 let).

Med drugim me je najbolj nagovoril Frančiškov grob, ker smo tam vsi imeli mir in tišino za razmislek ☺. Vtis pa je name naredila tudi cerkev Marije Angelske, ki smo jo obiskali (Matic Strajnšak, 15 let).

Za romanje v Assisi smo se odločili zaradi tega, da spoznamo kraje, kjer je živel sveti Frančišek, zaradi novih doživetij in ker sta moja otroka tudi Frančiškova otroka. Lepo nam je bilo ob spoznavanju otrok in mladih iz drugih krajev. Najlepše so mi bile sv. maše, petje in molitev na Frančiškovem grobu (Romana Kardinar, mama).

Najbolj sem si zapomnil, kako je bil sv. Frančišek zaprt in ga je mama rešila iz ječe in imela v rokah verige (Matjaž Špur, 4 leta).

Meni so bile vseč delavnice in ustvarjanje po skupinah (Monika Špur, 7 let).

V Assisiju mi je bilo vseč, da smo taborili v šotorih, hodili po mestu in si ogledali razne znamenitosti. Najbolj vseč pa mi je bilo, ko smo zvečer šli na ogled samostana in Frančiškovega groba. Tam smo imeli molitev, po njej pa smo šli pred cerkev. Srečali smo skupino mladih, ki jo je vodil pater. Povedal jim je, da smo iz Slovenije in vsi so nam zaploskali. Nato smo šli po stopnicah v en del cerkve, sedli v krog in peli ob spremljavi kitar. Najbolj zanimiva je bila pesem Ves

dan, vso noč. To je bil eden najlepših spominov na Assisi (Romina Erjavec, 10 let).

Mesto s tremi »s«, mesto sv. Frančiška in sv. Klare. Tudi moje mesto, ki je dalo poseben, nepozaben pečat mojemu življenju. Kraj, kjer sem lahko za nekaj dni popolnoma odklopila vse skrbi tega sveta in se poglobila v nekaj višjega. Hvaležna Bogu in s. Zaliki (Terezija Štrakl, romarka).

V Assisi sva se odpravila že nekajkrat in prav vsakič naju je prevzel duh mesta, duh Assisija ... posebno vzdusje, ki ga ni mogoče opisati. V mestu, polnem kamna, urejenih ulic, veličastnih cerkva in majhnih prodajaln je čutiti Frančiškov mir in blagoslov.

Duh Assisija

P. Martin Gašparič

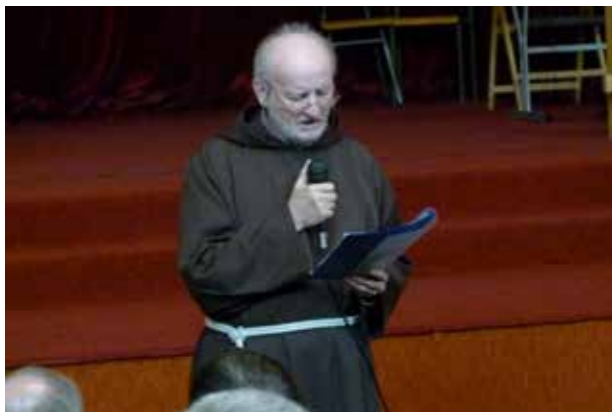
Maribor, 20. oktober 2012

Letošnji Duh Assisija – dan frančiškove duhovnosti – smo kot »romarji vere« obhajali v Mariboru. Ob jubileju 150-letnice blažene smrti nas je na pragu leta vere ob

sebi zbral bl. Anton Martin Slomšek. Čudovita sobota, 20. oktobra. Brat sonce nas je cel dan prijetno grel in razveseljeval; »kakor sonce, ki vzhaja z višave« (Lk 1 78) nas je obiskal Najvišji pri sveti maši; predavanje, pogovori, molitev, romanje – vse to je pletlo mrežo asiškega duha Frančiškovih bratov in sester.

Minoritski provincial p. Milan Kos nas je v mašnem nagovoru spomnil na resnost sedanjega zgodovinskega trenutka v Evropi, kjer se zapostavlja in zavrača vse, kar je cerkveno, Božje, duhovno, lepo, sveto. V ospredje stopa materialno, zemeljsko, to, kar je vezano na trenutno korist, zabavo, lahkotno življenje posameznika. V tako zmedenem ozračju »se morata Frančiškov brat, sestra vsak dan znova odločati za poglobitev naše vere in pričati. Bog nas je postavil v sedanjí čas, da javno izpovedujemo svojo vero in da smo današnjemu človeku priče Kristusovih besed in njegovega

vstajenja. Naš zgled je in ostaja sv. Frančišek Asiški, ki je od trenutka živega srečanja s Kristusom nenehno ponavljal: 'Daj mi pravo vero, trdno upanje, popolno ljubezen ...' Vsak dan nam ostaja prošnja k Bogu, da bi lahko živeli življenje v polnosti vere, da bi ljudje okrog nas čutili, da smo »polni Boga«. Da bi morda kdo ob tem slekel obleko nevernika in si nadel obleko vernika – romarja, ker bi ga v to prepričalo naše življenje po veri in ne naše prepričevanje.»

Duh Assisija stoji na treh pomembnih stebrih – to so molitev, post in romanje. Slednje je bilo tokrat središčna tema srečanja Frančiškovih bratov in sester. Najprej smo prisluhnili predavanju br. Metoda Benedika o pomenu romanj pri Slovencih. S svežo izkušnjo romanja v Kompostelo so nas obogatili kapucinski ponovinci. Za seboj nimajo le razdalj (prek 800 km), temveč bogato notranjo pot srečanja s seboj in z Bogom, utrditev v veri in poklicanosti. V delavnicah smo se podali v različne romarske kraje: Assisi, Compostelo; v poglobitev predavanja, adoracijo; nekateri pa konkretno na mariborsko Kalvarijo. Romanje vere v duhu Assisija smo sklenili pred Najsvetjšim pri bratih frančiškanih v cerkvi Matere milosti.

Iz predavanja br. Metoda Benedika: Pomen romanja pri Slovencih

Slovenska vernost je bila stalno povezana tudi z romanji. Pred 175 leti je naš pesnik Prešeren zapisal: *Marskteri romar gre v Rim, v Kompostelje/ Al tja, kjer svet' Anton Jezusa varje/ Trsat obiše al svete Lušarje/ enkrat v življenji, al Marijino Celje*. Pesnik omenja samo nekatere od številnih božjih poti, kamor so naši predniki že dolga stoletja radi romali. Kakor pri drugih narodih tako tudi pri slovenskem romanju kot svojevrsten izraz vernosti segajo že v najzgodnejšo dobo krščanstva.

Med prvimi kraji, kamor so naši predniki romali, je Gospa sveta na Koroškem, kjer je bila zibelka slovenstva. Tu je misijonski škof sv. Modest postavil cerkev Mariji Vnebovzeti, kjer je tudi sam pokopan. V tej cerkvi so se ljudje vsa stoletja radi priporočali Materi Božji, radi so obiskali tudi misijonarjev grob, saj je sv. Modest prvi, ki si je s širjenjem krščanstva med Slovenci pridobil svetništvo. Temu romanju so kmalu pridružili obisk groba prve znanе slovenske svetnice sv. Eme v Krki na Koroškem.

Že v zgodnjem srednjem veku so bila močno obiskana Marijina svetišča na Svetih gorah ob Sotli, v Turnišču in Lescah, malo pozneje se jim pridružijo Velesovo, Crngrob, Blejski otok, potem pa postopno Višarje, Ptujška Gora, Šmarna gora, Sveta gora pri Gorici, Nova Štifta pri Gornjem gradu, Nova Štifta pri Ribnici, Ljubno na Gorenjskem in v začetku 19. stoletja Brezje, poleg njih pa številne krajevne božjepotne cerkve, posvečene Materi Božji ali drugim svetnikom.

Naši predniki so se radi podali na božjo pot tudi v tujino: v Sveto deželo, v Kompostelo na Španskem, v Padovo, Einsiedeln, Maria Zell, Loreto, v Köln k Sv. trem kraljem, Aachen in drugam. Poseben pomen so imela romanja v Rim, ki tudi segajo v zgodnje obdobje slovenske zgodovine. Prav značilno je, da se je izraz 'romar' za božjepotnika v slovenskem jeziku zgodaj ustalil in tudi ohranil iz pojma 'iti v Rim' (Roma). Sleherno božjo pot tako imenujemo 'romanje', česar v drugih jezikih ni več moč zaslediti. Da so romanja v Rim bila med Slovenci znana in ustaljena stara navada, nam zelo dobro pričuje oster nasprotnik romanj Primož Trubar. V Katekizmu z dvema izlagama 1575 piše: »*Glih taku (kot Kristus) nega jogri so po svejtu hodili inu ti naši stariši ob vsakim plumbarti, tu je vselej čez 50 lejt, v Rim po celi odpustek rumali inu ta papežev žegen prijeli*«. Od kod Trubarju beseda plumbart, ni znano; morda od bule, s svinčenim (plumbum) pečatom zapečatenega dokumenta, s katerim so papeži razglasili sveto leto. Vsekakor pa je iz Trubarjevega zapisa jasno, da so naši predniki romali v Rim predvsem za sveto leto.

»Romanje vere« srečamo že v Stari zavezi, od koder se lahko učimo, kako romati. Kaj je pomenilo starozaveznemu Judu romati v sveto mesto Jeruzalem, nam ob številnih drugih besedilih govore psalmi, ki so tudi naša vsakdanja molitev.

Salomon (1 Kr 8, 29) prosi: *Naj bodo tvoje oči noč in dan uprte v to hišo, v kraj, o katerem si obljubil: »Tam bo moje ime; da boš uslišal molitev, ki jo tvoj služabnik moli na tem kraju*.

Jer 3, 17: *Tisti čas bodo Jeruzalem imenovali GOSPODOV prestol. Tja se bodo stekali vsi narodi, h GOSPODOVEMU imenu v Jeruzalem, in ne bodo več sledili trmi svojega hudobnega srca*.

Ps 116: *Tebi bom daroval zahvalno daritev/ in klical bom ime GOSPODOVO./ Svoje zaobljube GOSPODU bom izpolnil/ pred vsem njegovim ljudstvom,/ v dvorih GOSPODOVE hiše, v tvoji sredi, Jeruzalem. Aleluja!*

Ps 122: *Veselil sem se, ko so mi rekli:/ »V GOSPODOVO hišo pojdemo.«/ Naše noge so se ustavile/ ob tvojih vratih, Jeruzalem./ Jeruzalem, pozidan kot mesto,/ popolnoma povezano med sabo,/ tja se vzpenjajo rodovi,/ GOSPODOVI rodovi;/ pričevanje za Izraela je,/ da slavi ime GOSPODOVO.*

Ps 137: *Če pozabim tebe, Jeruzalem,/ naj moja desnica pozabi prijem./ Jezik naj se mi prilepi k nebu,/ če se te ne bom spominjal,/ če ne bom povzdignil Jeruzalema/ nad vrh svojega veselja.*

Romanje, pot v Gospodovo hišo, nam osvetli tudi Nova zaveza: Lk 2, 25–32; 41–50; Apd 2, 5–12. Povzetek vseh romarskih namenov strne Gospod: *Mar nista vedela, da moram biti v tem, kar je mojega Očeta?* (Lk 2,50)

Protestantizem, ki je na močne odmeve naletel tudi na slovenskih tleh, je seveda nastopil proti romanjem. Ljubljanski kanonik in redni stolni pridigar Primož Trubar je opozarjal na nepravilnost v verovanju, namreč da Marijo in svetnike postavljamo pred Boga; kar se je dogajalo v njegovem času in se dogaja tudi danes. V valu potriden-tinske katoliške prenovne so romanja dobila spet močan pomen; spodbujala so vernost in med seboj povezovala številne vernike vseh slovenskih pokrajin.

Cesar Jožef II. je izzval hudo nezadovoljstvo ljudi, ko je odpravil nekatere praznike in zaprl božja pota. Tako so podobno Matere Božje s Svete gore prenesli v Solkan, z Višarj pa v Žabnice. Ponekod, predvsem na Koroškem, so se ljudje takim posegom preprosto uprli in umaknjene podobe spet postavili na prvotna mesta. Marsikje so bili duhovniki v hudih škripcih: z ene strani cesarska prepoved romanja, z druge strani zahteva vernikov, da gredo duhovniki z njimi na božjo pot. So pa bili tudi jožefinistično usmerjeni duhovniki, ki so romanja zavračali, češ da gre za pobožnosti, ki so nasprotne sodobnemu duhu. Pesnik Prešeren jih je v pesmi Šmarna gora v svojem stilu krepko ošvrknil: *Mi v duhovskem oblačili/ smo sejali seme zmot/ slepci smo ljudem branili/ sèm na sveto božjo pot/ zdaj zato iz vic sem hodmo/ žalostne procesje vodmo/ roženkranc in litanije/ molit, hvalo pet Marije.*

V 19. stoletju se je uveljavila nova božja pot, Brezje. Njen pomen značilno povzema votivna podoba na lesu (17 x 23,5), kjer vidimo s preprostimi potezami ljudskega slikarja upodobljeno Marijo Pomagaj z Brezij in pred njo klečečo ženo, ki z jasno besedo govori, čemu je romala v to Marijino svetišče. Napis pod podobo, ki nosi letnico 1831, pravi: ***Trikrat sem she Gnado sadobila od Marije.*** Zgovorna beseda z ene od številnih zaobljubljenih podob, ki se od nastanka božje poti do danes nabirajo v velikem številu: iti torej na božjo pot, na kraj milosti, počastiti Gospodovo in našo Mater in jo prositi.

Sočutje

Družina Prošek (Marko, Adrijana, Monika, Anja in Andrej)

Potovanje z avtobusom v Assisi je bilo naporno in smo se ga malce bali že vnaprej. Še posebej smo bili v negotovosti zaradi najmlajšega dveletnega sina, ki je bil predhodno več kot mesec dni doma zaradi bolezni.

Na avtobusu so bili še trije malčki njegove starosti in strah se je postopoma razblinil. Vožnja je minila brez večjih težav, zelo se je čutila medsebojna pomoč. Tu in tam je bila prisotna kakšna manjša slabost, slišali smo malce

joka, a še posebej v teh trenutkih smo se povezali in si pomagali, če se je le dalo; sicer pa v sebi globoko občutili sočutje do tistega, ki je bil v stiski.

Maša v baziliki sv. Antona Padovanskega nas je še bolj povezala, ob dotiku groba sv. Antona pa smo čutili, da je z nami tudi nebo.

V kampu poleg Assisija smo se lotili postavljanja šotorov, pripravljaj-nja večerje, hkrati pa že občutili, da bo ta teden pred nami delavnica učenja preprostosti, veselja in svobode duha.

Poroka

Svoji srci sta si pred Bogom in v navzočnosti priče Cerkve 13. oktobra 2012 v župnijski cerkvi sv. Ožbalta na Ptujju za večno podarila **Marko Vurzer in Klara Šmigoc**. Sv. mašo, pri kateri sta si novoporočenca podelila zakrament sv. zakona, je daroval br. Jurij Štravs. Pri nagovoru novoporočencema je med drugim dejal:

»Boga si predstavljam kakor neskončen prekipeva-
joč lonec ljubezni. Njegova ljubezen je živa – živahna.
Ne more, ne da bi ustvarjal. Ustvarja veselje in vse, kar
živi. In tudi vidva sta torej ustvarjena iz preobilja Božje
ljubezni. Za Boga sta takšna, kot sta, lepa. Navdušen je
nad vama. To naj vama bo popotnica v vajino skupno
življenje. Nista ustvarjena po pomoti – ne eden ne drugi
– ampak sta, ker je Bog srečen, da sta.

Danes je vajin poročni dan. Naj vama govori o tem Bož-
jem dejstvu. Bog je srečen tudi, ker sklepata sveti zakon.
Po njem vama obljublja svojo pomoč na vajini skupni
poti. Z vama bo nosil vajine radosti in bridkosti. Vidva
mu sledita. Bodita ljubljena, ljubita se in ljubita.«

*Poroka. Ko veš, kaj želiš, nobena odločitev ni težka. Z
zaupanjem v Božjo previdnost sva z veseljem sprejela
odločitev, da se v medsebojnem zaupanju popolno-
ma izročiva drug drugemu. In ko pade prava odloči-
tev, za njo pride veliko notranje zadovoljstvo.*

*Ob pripravah na poroko sva veliko razmišljala, kako
naj bi izgledal ta najin prvi dan zakona. Dan iskrene
ljubezni. Ne samo najine ljubezni, temveč tudi dan lju-
bezni do vseh tistih, ki jih imava rada. Za naju je bila
poroka zahvala Bogu in hkrati vsem, ki so zaslužni
zato, da sva dočkala najin trenutek pred oltarjem.
Želela sva si, da bi se tako kot midva vsi imeli lepo in
preprosto uživali ter se veselili. In tako je tudi bilo. Na
deževni dan 13. oktobra 2012 sva doživela neskončno
sončnih žarkov ljubezni, požrtvovalnosti, nepozabnih
presenečenj, iskrenega prijateljstva.*

Klara in Marko Vurzer

*Ljubezen so perutnice,
ki jih je Bog dal človeku,
da bi mogel poleteti k njemu.
(Michelangelo)*

Čestitkam se skupaj z bralci pridružuje tudi uredništvo revije Med nami – Duh Assisija in Brezmadežna ter vama v letu vere želi, da roka Njega, ki je Življenje, bedi nad vama, da bi mogla tako biti ljubeča posredovalca novega življenja.

Uredniški odbor

Diakonsko posvečenje v Romuniji

Br. Tonček Borovnjak

Tudi 3800 km dolga pot se začne s prvim korakom. Tako smo se minoritski ponovinci skupaj z našim magistrom p. Danilom Holcem odpravili na dolgo pot proti Romuniji. Pred nami je bilo skoraj 1700 km in dva dni vožnje. To so bile v bistvu naše skupne počitnice, hkrati pa romanje na diakonsko posvečenje naših treh bratov: Rafaela, Antonela in Ioana. Kakor je bila njihova pot za ta pomemben dogodek dolga in naporna, tako nam je tudi naša priprava vzela kar nekaj časa, predvsem potovanje pa je zahtevalo kar nekaj potrpežljivosti. Lahko si predstavljate, da dvodnevno sedenje v kombiju ni bilo ravno prijetno, a je bilo kljub temu lepo in doživeto, predvsem zaradi dobre družbe – bratov, seveda.

Trenutki, ko se lahko sproščeno družimo, so za nas zelo dragoceni. Pot v Romunijo je bila ravno zato dobrodošla. Predvsem zato, ker ob vsakodnevnih študijskih in drugih obveznostih kljub prizadevanjem ne najdemo dovolj časa, da bi bili preprosto skupaj. To so trenutki, ko spoznavamo drug drugega v drugačni luči. Ob »sproščenih« priložnostih pri bratih odkrivaš vedno kaj novega, kakšen talent, ki je bil morda prikrit. Seveda je to tudi možnost odkritja kakšne slabosti, šibke točke, ko vidiš, da je nekdo potreben spodbude.

Potovanje se je začelo 30. septembra 2012 po jutranji maši. »Natlačili« smo se v kombi s polnim prtljažnikom prtljage in okrepljen. Po celodnevni vožnji čez Madžarsko smo zvečer prispeli v Romunijo v obmejno mesto Oradea, kjer smo prenočili v našem samostanu. Naslednji dan zjutraj smo se odpravili čez Karpate proti mestu Bacău. Priznati moram, da sem imel kar nekaj predsodkov o tem, kakšna naj bi bila Romunija in kaj nas tam čaka. No, dežela me je prijetno presenetila. Skozi okno smo lahko občudovali lepote Karpatov, čudovitih in prikupnih vasic ter evropsko urejenih mest. Seveda je diktatura v Romuniji pustila svoj pečat, kar se vidi še danes.

A nekatera mesta so že na novo urejena in moderna. Zanimivo je bilo potovati skozi vasi, kjer so se oči ustavljale ob umetelno okrašenih vodnjakih (vodnjak ima skoraj vsaka hiša), srečevali pa smo veliko vozov s konjsko vprego. Na vozovih so bili stari in mladi, ki v sožitju skupnega bivanja delajo in skrbijo drug za drugega. Preprostost, ki je mi nismo več vajeni.

Očitne pa so razlike med revnimi in bogatimi. Hiše bogatašev so prave palače in gradovi, medtem ko so hiše revnejših primerne njihovemu stanju. Ob poti smo videli nove, predvsem pa velike cerkve. Katoličanov je v Romuniji samo pet odstotkov, medtem ko so ostali pravoslavni kristjani in protestanti. Kljub temu so njihove cerkve ob nedeljah polne. »Gorečnost za Božjo hišo me razjeda,« je stavek, s katerim bi lahko izrazili navdušenost in skrb tamkajšnjih kristjanov za cerkve. Mnogi živijo v pomanjkanju, pa vendar s skupnimi močmi obnavljajo in gradijo cerkve, da bi bila Božja hiša lepa in bi lahko v njej slavili in molili Boga. Pri nas je to redkost. Nabito polne cerkve vidimo samo še za božič in veliko noč.

Po drugem dnevu, ki smo ga prav tako preživeli v kombiju, smo zvečer le prispeli v veliko mesto v Bacău, na naš minoritski provincialat, ki je za teden dni postal naš dom. Po počitku je naslednji dan sledil ogled znamenitih, starodavnih pravoslavnihih samostanov. Na zidovih cerkva, ki so sredi samostana, je tako zunaj kot znotraj pravo bogastvo fresk, ki so včasih (pa tudi danes) preprostemu človeku na enostaven način približale Biblijo. V njih lahko odkriješ molitev, ob njih lahko moliš. Ob ogledovanju teh poslikav začutiš umetnika, ki na steno nanaša barve ter tako moli in slavi Boga.

Tretjega oktobra zvečer smo se v minoritskem bogoslovju in semenišču udeležili »tranzitusa« (spomin prehoda s tega sveta v večnost) ob prazniku sv. Frančiška. V

bogoslovju je okrog 60 bogoslovcev ter 150 semeniščnikov, ki so pripravili doživet tranzitus.

Na sam praznik svetega Frančiška je bilo diakonsko posvečenje 20 novih diakonov, med njimi tudi treh romunskih bratov, ki živijo z nami v Sloveniji. Slovesnost, na kateri se je zbralo prek dva tisoč ljudi in okrog dvesto duhovnikov, je vodil škof iz škofije lasi, Petru Gherghel. Pel je združeni zbor, sestavljen iz treh župnijskih zborov ter bogoslovnega ter semeniškega ob spremljavi manjše klasično instrumentalne zasedbe pod vodstvom minoritskega patra Ciprijana Antalua. Škof je na začetku pridige uporabil zanimivo primerjavo z

barvnim oknom v cerkvi. Kakor sonce prodira skozi stekla in pri tem zažari čudovita podoba, tako naj tudi diakoni dovolijo, da Sv. Duh zasije skozi njih. Naj odsevajo Kristusa. Spomnil je še, da je bil tudi sv. Frančišek čudovit zgled diakona. Njegovi sodobniki so se spraševali, zakaj ves svet drvi za njim, saj je bil tako preprost in neizobražen. Odgovor je jassen. Tista sila, ki je mnoge privlačila, je bila svetost. Vsi ljudje, še posebej pa diakoni, so zato poklicani k svetosti.

Biti diakon pomeni služiti, to je predvsem odgovornost. Tako beremo v apostolskih delih. Apostoli niso izbrali prvih diakonov zato, da bi pomagali samo pri bogoslužju, temveč da bi predvsem skrbeli za karitativno dejavnost in za vdove. Čeprav se je danes diakonsko poslanstvo skrčilo zgolj na strežbo pri oltarju, pa je njihovo osnovno poslanstvo kljub temu ostalo enako – služenje. Ta velika skupnost bratov, bogoslovcev in semeniščnikov v Romanu mi je ostala še posebej v spominu. Lepo je bilo videti na enem mestu toliko redovnikov, ki okušajo psalmistove besede: »Glejte, kako dobro in prijetno je, če bratje složno prebivajo skupaj.«

Kot je Frančišek vabil in spodbujal svoje brate, naj se drug z drugim veselijo, smo se z našimi brati tudi mi veselili tega, za njih tako pomembnega dogodka na poti do duhovniške službe. Pri njihovem poslanstvu jih bomo spremljali z molitveno podporo. Tudi vas vabim k temu.

V dneh našega bivanja v Romuniji smo obiskali tudi starše naših treh bratov. Povsod so nas zelo gostoljubno sprejeli. Deležni smo bili spoštovanja, ki ga imajo pravzaprav do vsakega gosta, za kar smo jim hvaležni.

Kmalu je prišel čas za vrnitev v Slovenijo in pot nazaj v kombiju je trajala toliko kot prihod – dva dni. Hvala Bogu, da nas je na tej poti varoval in skrbel za nas po dobrih ljudeh, ki smo jih srečali.

PREŽIVI LEPE TRENUTKE V LETU 2013

Z BRATI MINORITI

minoriti.rkc.si

ROMANJE V ASSISI

Od 1. do 4. maja

V prvih majskih dneh, ko se cvetje intenzivneje prebuja, si mnogi izmed vas želite tudi duhovne osvežitve. Bratje minoriti vam predlagamo romanje v Assisi. Obiskali bomo kraje, kjer je Sv. Duh še posebej nagovarjal sv. Frančiška in mu po Jezusu Kristusu iz dneva v dan odstiral posebno evangelijsko pot preprostosti, ponižnosti, uboštva ... Ta ga je vodila k popolnosti in v Božji objem. Svoboda, veselje in mir, ki jih je čutil v svojem srcu, so bili tako nalezljivi, da se mu je pridružila množici bratov in sester. Številni so se začeli spraševati: »Frančišek, zakaj ves svet drvi za teboj?« Še danes ga želi marsikdo spoznati in mu slediti.

Če želiš začutiti to skrivnostno privlačnost trubadurja Božje ljubezni, si prisrčno vabljen(a) na romanje v Assisi.

Program:

1. dan: sv. Damijan (sv. maša), sv. Rufin, rojstna hiša in trg »Frančiškovega Očenaša«;
2. dan: samotišče Carceri, bazilika sv. Klare in bazilika sv. Frančiška (sv. maša);
3. dan: Greccio – kraj Frančiškovega obhajanja božiča (sv. maša), Fonte Colombo, bazilika svete Marije Angelske – porcijunkola in večerna molitev na grobu sv. Frančiška;
4. dan: La Verna – kraj Frančiškovih stigem (sv. maša) in vrnitev domov.

Bivali bomo v kapucinskem središču duhovnosti »Domus Laetitiae« v Assisiju.

Predvidena cena romanja: 210 €

V ceno je vključen prevoz, enkrat polni penzion ter dvakrat polpenzion.

Odhod iz Ljubljane (sv. Peter) bo 1. maja 2013 ob 4. uri zjutraj. Vrnitev 4. maja 2013 predvidoma med 21. in 22. uro zvečer.

Dodatne informacije in prijave:

- p. Andrej Šegula, tel.: 041 738 547
e-pošta: andrej.segula@rkc.si,
- p. Danilo Holc, tel.: 031 443 200
e-pošta: danilo.holc@rkc.si

ROMANJE V ASSISI

Od 14. do 19. julija 2013

Družine in drugi prijatelji sv. Frančiška, poromali bomo v kraje, ki jih je svetnik zaznamoval s svojo navzočnostjo. Po njegovih stopinjah bomo odkrivali duha, ki po 800 letih še vedno živi. V šotorih pod asiškim nebom, v preprostosti in bratskem sožitju ter v stiku z Božjim stvarstvom bomo poskušali začutiti čudovitost pristnočloveškega ... Skratka, idealna kraj in čas, da prisluhnemo sebi ter odpremo srce Božjemu »dotiku« po sv. Frančišku in sv. Klari. Program bo za odrasle in otroke.

Voditelj: p. Danilo Holc, tel.: 031 443 200;
e-pošta: danilo.holc@rkc.si
p. Damjan Tikvič, tel.: 031 834 720;
e-pošta: damjan.tikvic@rkc.si

Predvidena cena:

- odrasli 130 €
- osnovnošolski otroci 65 €
- predšolski otroci – brezplačno

Prijave sprejema p. Danilo Holc.

ROMANJE NA POLJSKO

Od 28. julija do 2. avgusta 2013

Po stopinjah sv. Maksimilijana Kolbeja in poteh njegove duhovnosti bomo poromali od **28. julija do 2. avgusta 2013**. Kolbe – žrtev nacizma – je velik vzor darovanja svojega življenja. Po krajih, kjer je zapustil svojo sled, bomo spoznavali njegovo bogato življenje in delo – vse do smrti v koncentracijskem taborišču. Obiskali bomo: Krakov (tudi grob sv. Faustine Kovalske), Niepokalanov, Čenstohovo, Auschwitz in Harneže blizu Auschwitz (cerkev in samostan spomina na sv. Maksimilijana Kolbeja ter kraja raztresenega pepela mnogih žrtev).

Cena romanja: 190 EUR.

Voditelj: p. Danilo Holc, tel.: 031 443 200
e-pošta: danilo.holc@rkc.si
p. Milan Kos, tel.: 041 260 724

Prijave sprejema: p. Danilo Holc

ASSISI 2013

Romanje in duhovne vaje

Posebna ponudba za "stare" asižane in druge

- Čas romanja: od 1. do 5. maja 2013
Cena celotnega romanja: 195 €/osebo
- Voditelja: p. Janez Šamperl,
p. Franc Murko (in drugi bratje ...)
- Voditelja logistike in kuhinje:
Stanko in Zlatka Šorli
- Prevoznik: Transport Šega turizem
(g. Slavko Šega)
- Skrivnost: Stanko in Zlatka obhajata 20-letnico prvega romanja v Assisi ...

**Stari asižani že na pamet poznate rek
in ničkolikokrat poudarjeno resnico:
VSAKO ROMANJE V ASSISI JE ENKRATNO,
JE DRUGAČNO.**

To romanje pa BO FUL DRUGAČNO!

Romanja v Assisi z brati minoriti vstopajo v 29. leto ... Skupaj smo prehodili že dolgo pot in **SE NEKOLIKO POSTARALI** ... Mnogi več ne morejo (NE UPAJO) v priljubljeni kamp – pod šotore in pod jasno asiško nebo.

**ZATO SMO SE ODLOČILI ZA POSEBNO
PONUDBO – NEKOLIKO DRUGAČNO REŠITEV,
KI PA OHRANJA VSE NAJLEPŠE PRVINE NAŠIH
ROMANJ.**

- ♦ **BIVALI BOMO V HOTELU, KI JE PRILAGOJEN ZA ROMARJE.**
- ♦ Hotel je čisto blizu Assisija, zelo preprost, a urejen in čist!!
- ♦ **Kuhali si bomo sami** kakor v kampu, le da bo kuhanje potekalo v urejeni kuhinji.
- ♦ Sobe so velike – v vsaki je sedem postelj. WC-ji in tuši so skupni.
- ♦ Program bo seveda prilagojen novim razmeram, a se ne bo veliko razlikoval od dosedanjih.
- ♦ Zadrževali se bomo v Frančiškovem Assisiju, obiskali pa bomo še Carceri, Gubbio in Spello (klarise iz Spella so nas že povabile) in seveda La Verno.
- ♦ Tako ohranjamo preprostost našega romanja, ostajamo zvesti sodelovanju (delo po skupinah); še vedno pa se držimo načela, da lahko ROMAJO TUDI TISTI, KI IMAJO MANJ ... ker je cena za štiridnevno romanje res minimalna!

- ♦ Ohranjamo našega stalnega prevoznika IN SPONZORJA Šega transport turizem.

Cena romanja je 195 € na osebo – če bo poln avtobus.

IMELI BOMO OBVEZNO PRIPRAVO NA ROMANJE, o kateri boste pravočasno obveščeni.

Za potrditev rezervacije v hotelu je potrebno ob prijavi plačati 50 €.

Prijavite se na naslov:

- p. Janez Šamperl, Ptujška Gora 40,
2323 Ptujška Gora
- E-pošta: janez.samperl@rkc.si

Avans (50 eur) oddajte osebno ali nakažite na transakcijski račun: SI56 2410 1900 4671 823 s pripisom Assisi 2013.

ROMANJE V RIM

V letu vere po poti naše vere

Od 7. do 11. julija 2013

Voditelja p. Milan Holc in p. Milan Kos

Cena romanja je 200 EUR (vsaj 40 romarjev)

Program:

Nedelja, 7. 7. 2013

Odhod ob 17. uri: Ptuj, Ljubljana, Fernetiči, Benetke, Padova ...

Ponedeljek, 8. 7. 2013

Vatikan: trg sv. Petra, bazilika, grobnice papežev – Janez Pavel II., kupola; čas za malico.

Vožnja proti EUR, kjer je bil mučen sv. Pavel, katakombe; pot v Seraficum – sv. maša in večerja.

Torek, 9. 7. 2013

Zajtrk v Seraficumu; sv. Janez Lateranski, svete stopnice, sveti jeruzalemski križ, Santa Maria M.; čas za kosilo, sv. Peter v verigah, bazilika sv. Pavla; Seraficum: maša, večerja; Nočni ogled Rima.

Sreda, 10. 7. 2013

Maša, zajtrk v Seraficumu; kolosej, rimski trg Campidoglio, Beneški trg, Piazza Navona, Panteon; čas za malico; Fontana dei Trevi, Španski trg; prosto; krožna vožnja po Rimu; odhod proti domu.

Četrtek, 11. 7. 2005

Prihod domov zgodaj zjutraj.

Prijave sprejema:

p. Milan Kos, tel.: 041 260 724
Minoritski trg 1, 2250 Ptuj

MEDNARODNI RAZPIS ZA MARIJAFEST 2013

Minoritski samostan Matere Božje na Ptujski Gori

Ptujška Gora 40, 2323 Ptujška Gora, Slovenija
tel 02 794 42 31, faks 02 794 39 91

Slovenska minoritska provinca in samostan Matere Božje na Ptujski Gori objavljata

MEDNARODNI RAZPIS za deveti MarijaFest v letu vere 2013

Bazilika na Ptujski Gori – 11. 5. 2013

Razpisni pogoji:

1. Izvajalci lahko sodelujejo samo z eno (1) skladbo, avtorji največ s tremi (3).
2. Besedila pesmi morajo imeti krščansko – marijansko vsebino, ki mora biti **jasno** razpoznavna.
3. Skladba je lahko dolga največ štiri (4) minute.
4. Za tujo skladbo se šteje pesem, ki je v tujem jeziku – ne glede na izvajalca.
5. Prednost bodo imele skladbe, katerih besedila bodo duhovno-molitveno obarvana.
6. Na odru lahko nastopi največ petnajst (30) izvajalcev posamezne zasedbe.
7. Prijava za natečaj je anonimna in opremljena s ŠIFRO.

Vsebovati mora:

- ime in priimek izvajalca/-ke/-cev,
 - imena in priimke avtorjev (glasba, besedilo, priredba),
 - naslov, elektronski naslov in telefonsko številko kontaktne osebe,
 - kratko biografijo izvajalca,
 - tri (3) izvode besedila, opremljenega s harmonijami,
 - DEMO ali končni posnetek (izključno na CD).
8. Vsi avtorji (glasbe, besedila in priredbe) morajo s **podpisano izjavo zagotoviti**, da gre za njihovo izvirno delo in da tako sprejmejo vso moralno in materialno odgovornost za morebitne zahteve tretjih oseb in za škodo, ki bi s tem nastala organizatorju. Hkrati s podpisom zagotavljajo, da pesem ni bila še nikoli javno predvajana, izvajana ali objavljena v kakršnikoli obliki.
 9. Strokovno komisijo, ki bo ocenjevala prispevke, imenuje organizacijski odbor festivala. Njeno delo ni javno, rezultati so brez obrazložitve in dokončni.
 10. V predizboru bo izbranih deset (10) ali dvanajst (12) skladb, ki bodo predstavljene na festivalu. Pesem mora biti vokalno izvedena v živo (glavni vokali), instrumentalna in vokalna spremljava je lahko posneta na matrici.
 11. Organizatorja bosta v dogovoru z izbrano založbo izdala promocijski fonogram festivala MarijaFest. Organizatorji ne bodo organizirali snemanja skladb. Izvajalci izbranih skladb bodo morali posneti skladbo, s katero bodo nastopili na festivalu, in kakovosten končni posnetek dostaviti organizatorju. Za odkup pravic in za objavo tega posnetka na fonogramu bodo prejeli **nagrado 420 € bruto**.

12. Končni posnetek bodo avtorji izbranih skladb morali dostaviti do **4. aprila 2013**. Nekakovostni končni posnetki in končni posnetki, ki bodo presegali določeni časovni okvir (4 minute), bodo zavrženi!

13. Festival bo potekal v soboto, **11. maja 2013**. Organizator si pridržuje pravico, da v primeru kršenja festivalskih pravil kršitelja izloči in izbere drugo skladbo, ki je prispela na razpis ter izpolnjuje vse razpisne pogoje.

14. Prispevke pošljite **na naslov:**

Minoritski samostan Matere Božje
MARIJAFEST
Ptujška Gora 40
2323 Ptujška Gora
Slovenija

15. **Upoštevani bodo vsi prispevki (lahko so še demo posnetki), ki bodo na omenjeni naslov prispeli do vključno 16. februarja 2013 (datum poštnega žiga). Prispevkov ne bomo vračali.**

16. Prijavljeni avtorji in izvajalci bodo o izboru skladb obveščeni na navedeni naslov do **6. marca 2013**.

17. Razpis velja od dneva objave do vključno **16. februarja 2013**.

18. Obiskovalci festivala, radijski poslušalci ter strokovna komisija bodo izbrali **najlepšo Marijino pesem leta 2013 (izbrana je lahko domača ali tuja pesem). Izbrano bo tudi najboljšo besedilo.**

Avtorsko-izvajalska ekipa zmagovalne skladbe bo prejela plaketo in zanimivo darilo.

19. Organizatorja si pridržujeta pravico do objave pesmi v pismaricah in na spletni strani ter do objave delov skladb v promocijske namene festivala.

20. Organizatorja si pridržujeta pravico do gostovanja glasbenih izvajalcev na festivalu izven tega natečaja.

21. Dodatne informacije so na voljo po elektronski pošti: janez.samperl@rkc.si.

MIR IN DOBRO!

Predsednik
organizacijskega odbora:
p. Tomaž Majcen

Odgovoren za Marijafest:
p. Janez Šamperl –
rektor bazilike

Ptujška Gora, na Brezmadežno, 8. decembra 2012

*“Svet ni nevaren zaradi tistih, ki škodujejo,
ampak zaradi tistih, ki ga gledajo,
ne da bi karkoli naredili.”*

Albert Einstein

Božja Ljubezen je sestopila s svojega svetega prestola.
V svojem Detetu nam je ponudila svojo nemočno ročico,
da jo mi ponudimo naprej.
Želimo vam, da bi ob letošnjih božičnih praznikih
v vaših srcih zažarela lučka Božjega sočutja,
ki naj nikoli ne ugasne.

Radostno obhajanje Božjega rojstva
ter blagoslovljeno in milosti polno novo leto 2013.

Uredniški odbor

*Blagor človeku,
ki podpira svojega bližnjega
v skladu s svojo slabostjo tako,
kot bi sam želel,
da bi ga bližnji podpiral
v podobnem primeru.*

Frančiškovi Opomini (18,1)